

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0088

ལྷ་བརྒྱུན་དགོན་པའི་གྲོ་མཛོད་ལ་ཤེས་པ་ལྡན་པའི་མཁོ་བོ་ལྷན་པ།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ལྷ་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སློབ་ཤུལ་རྒྱལ་འབྲེལ་དེབ་ཏུ་བཏོགས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེལ་སྤྲིག་བྱས།

༡༠༡༧ ལྷ་ས་བཞི་པ་རྩ་ཚུལ་སྤྲིག་བྱས།

༡༠༡༠ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤམ་བསྐྱར་དང་བཏོ་སྤྲོད་པ། དགེ་བཤེས་དམ་ཚཱ་འོད་ཟེང་།

བསྐྱར་སྤྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྲིག་པ།

བར་སྐྱབ་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྟུན།	iv
ཞུ་སྐྱིད་པའི་གསལ་བཤད།	ix
ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀར་བའི་གནས་ཀྱི་ཚུ་བ།	༡
ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀར་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ།	༥
སེམས་ཅམ་གྱི་སྐབ་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཤད་བ།	༡༩
རྟེན་དུ་སྐྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད།	༡༩
རྣམ་སྤྲིན་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དམིགས་	
བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ།	༡༥
བརྟེན་པ་ས་ལོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད།	༢༦
བསྐྱོ་གཞི་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་དགོས་པ་བཤད་བ།	༣༡
བག་ཆགས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཡོད་པ།	༣༠
བག་ཆགས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ།	༤༠
བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ།	༤༥
དེ་ལྟར་བྱའི་ས་ལོན་གྱི་ཆ་དེའི་ལྗོན་དུས།	༥༧
ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	༦༦
འདི་ལྟར་བྱའི་ཡིད་འདི་འཛོག་ལྗོན་གྱི་དུས་བཤད་བ།	༧༡

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ།	༤༠
རིགས་པ་དང་ཕོ།	༤༦
རིགས་པ་གཉིས་པ།	༤༥
རིགས་པ་གསུམ་པ།.....	༤༧
རིགས་པ་བཞི་པ།.....	༤༦
རིགས་པ་ལྔ་པ།	༤༧
རིགས་པ་དྲུག་པ།	༧༡
རིགས་པ་བདུན་པ།.....	༧༡
རིགས་པ་བརྒྱད་པ།.....	༧༦
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གཞན་པ་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་ རྣམས་ལས་འགྲུང་མིན།	༧༩
ཉོན་ཡིད་གྱི་རིགས་པ།	༡༠༡
ཅིའི་སྲིད་འདི་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན།	༡༠༡
ཅིའི་སྲིད་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ལྡེ་ལོ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྲུང་མིན།.....	༡༠༩
ཅིའི་སྲིད་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྟོམས་འཇུག་གྲེ་བྲག་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲུང་མིན།.....	༡༠༥
ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འདུཤེས་མེད་པ་བར་རང་འཛིན་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲུང་མིན།.....	༡༠༦
ཉོན་ཡིད་མེད་ན་དེས་ཚོག་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྲུང་མིན།	༡༠༧
ཅིའི་སྲིད་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་རང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འགྲུང་བ་འཐད་མིན།	༡༠༧
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ།	༡༠༧

ནམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།	༡༡༩
པར་བྱང་སློབ་ཚིག་.....	༡༢༠

དོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།

ཇི་ཚོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་མཚོག་ནི། རི་བོ་དགོ་ལྡན་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་སྲོལ་གཏོང་མཁམ་
དང་། དགའ་ལྡན་ཁྱི་རབས་དང་པོ་ཡིན། མོད་མདོ་ཁམས་སྤྲད་ཀྱི་ཚོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ལྷོ་འབྲུམ་
དགོ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟང་ཨ་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྷུག་པའི་མེ་བྱ་ ༡༣༥༧ ལོར་སྐྱ་
ལུངས།

དགུང་ལོ་གསུམ་པར་རྗེ་ཀམ་རོལ་པའི་རྩོམ་ཞིང་ལྷང་ནས་དགོ་བསྐྱེན་ཀྱི་སྲོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
མཚོན་ཀྱང་དགའ་སྤྲོད་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་
ཆེན་ཀྱིས་བདག་སྐྱོང་གནང་སྟེ་གསང་སྤྲུགས་རྩོམ་ཞིང་ལྷང་དབང་བསྐྱུར་བར་མཛད། གསང་
མཚོན་དོན་ཡོད་རྩོམ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་ཀྱི་སྐབས་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་
མཁམ་པོ་དང་། གཞོན་ལུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགོ་ཆུལ་ཀྱི་སྲོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
མཚོན་སློབ་བཟང་གྲགས་པར་གསོལ། དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་ཆུ་སྤང་ ༡༣༧༩ ལོར་མདོ་སྤང་
ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་འཕྲི་གུང་མཐེལ་དུ་ཕེབས། སྐྱུན་སྡོད་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཛལ་ཏེ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་ཆེན་ལྷ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་གསལ། ཚལ་ཀྱི་སྐྱེན་པ་དཀོན་
མཚོག་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷང་ནས་སྤྲོད་དབུང་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་སྤྲད་པ་མཛད།

དེ་ནས་ཚོས་སྤྲོད་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་ཉ་རྩ་སྟོད་དགོན་པ་ ་དུ་བྱོན་ནས་སྟེ་ཐང་པ་བཟ་ལེས་
སེང་གོ་དང་གདན་ས་པ་དགོ་བསྐྱོངས་པ་གཉི་ག་ལ་ཚོས་འཕྲེལ་གསལ། དགུང་ལོ་ཉི་ལུ་ཙམ་ཅིག་
གི་སྐབས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཉ་དཔོན་ཀྱི་དགའ་དཔལ་དང་རྗེ་བཙུན་ཡེད་མདའ་པ་
གཞོན་ལུ་སློབ་སོགས་ལས་དབུ་པར་འདུལ་མདོན་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསལ་སྤྲོད་
མཛད། མོ་དོང་སོགས་སུ་སྤྲོད་མཛད། དགུང་ལོ་ཉིང་བཞིའི་སྐབས་ཅེད་ཐང་གི་སྤྲོད་ཚང་
ནས། ཡར་ཡུང་རྣམ་ལྷུ་ལ་དུ། ཁ་ཆའི་བརྗེ་ཏུ་བྱུ་བྱི་ལྷ་འའི་མཁམ་བརྒྱུད། ཚོགས་ཆེན་པོའི་

མཁལ་པོ། དཀའ་བཞི་བ་རྒྱལ་རིན་པས་མཁལ་པོ་མཛད། ཚོགས་པ་གྱི་རྗེར་པའི་མཁལ་པོ་གནས་
བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་བ་ཤར་མགོན་པས་ལས་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད།

གྱི་རྗེར་པའི་དབུ་མཛད་སྒོམ་བརྟོན་བསོད་ནམས་རྩོམ་གསལ་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང་།
ཚོགས་པ་གཉིས་གྱི་དགོ་སློང་ཁ་སློང་དུ་འོས་པ་གངས་ཚང་བས་དང་པའི་དགོ་འདུན་མཛད་ནས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། དགྲའ་ལོ་ཉེར་ལཱའི་སྐབས་ལྷ་མ་དབུ་མ་བ་
དང་ལྷན་དུ་དབུ་མ་སྟེ་མེ་བས་ནས་དགའ་གདོང་དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་སོགས་སྟེ་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྟུབ་
མཛད། དགྲའ་ལོ་ཉེར་བདུན་སྐབས་སྟོ་ཁ་ཡར་ལུང་དུ་མེ་བས། མཁལ་ཆེན་དཀའ་བཞི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་དབུ་ནས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒོམ་པ་བཞེས། ཅིང་ཐང་གི་ཚོས་གྲུང་བཞུགས་ཏེ་
དཀའ་ཆེན་བཞིའི་གྲ་སྐོར་མཛད། ལྷན་སྟེ་གཤགས་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་དབུ་དུ་ཚོས་བཀའ་གསན་ནས་
སྟོ་གཤག་ཏུ་བཞུགས།

དགྲའ་ལོ་ཉེར་དགྲའི་སྐབས་ལྷ་སར་མེ་བས། ཚལ་གྲུང་ཐང་དུ་བཀའ་འགྲུང་ཞིབ་གཞིགས་
མཛད། དེ་ནས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང་། ལྟོང་ལུང་མཚོ་སྐྱོང་། དང་དཀའ་སོགས་སྟེ་དུས་འཁོར་རྣམས་
སྐྱོར་མཛད་ཅིང་སྟོ་གསལ་མང་པོར་སྟེ་སྟོང་མང་དུ་གསུངས། དགྲའ་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་
བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་བཀའ་ཚོམ་མཛད། དགྲའ་
གངས་སོ་དུག་པའི་རྩ་བ་བཅུ་པར་དངོས་སྟོབ་འཁོར་དག་པ་ནས་བརྒྱུད་ཕྱག་ཕྱིར་མིང་དེ་སྐྱོར་མོ་
ལུང་ནས་སྟོ་ཁ་ཡོལ་ཁར་བྱ་བའ་དུ་མེ་བས་ནས་སྟུབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནད།

རྒྱ་བྱ་ ༡༣༤༣ ལོར་འོལ་ཁ་རྗེར་གྱི་འཕུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཞིག་གསོ་
མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲའ་ལོ་སྟུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་སྟོ་
བཀའ་ཏུ་མེ་བས་ཏེ་མཁལ་ཆེན་སྟུག་རྩོར་བ་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབུ་ནས་ལས་རིམ་ཟབ་མིང་
སོགས་གསལ། དེའི་ལོར་གཉལ་སྐྱོད་གསལ་རྗེ་དང་། གཉལ་སྟོང་རབ་གྲོང་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲ་སྐོར་
མཛད། སྐྱེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་བསྟེན་གནས་དང་སྐབས་འགྲའི་སྒོམ་པ་ལ་སྐྱར་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས་
ཕྱག་བསྟར་ནས་སེར་སྐུའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་ཚ་ཚ་འདུམ་ཐེང་མང་པོ་བཏབ་ཅིང་། ཕྱིས་

ཡུང་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོར་བར་མངོད། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མངོད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་
ཞིག་ཏུ་བརྗེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་གཉལ་སྟོད་སྐྱད་ཏུ་བསྟན་པའི་འོད་མཛོད་པའི་སྐབས་དཀའ་བཅུ་བ་
དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་བྱང་ཏུ་ལེབས། དུས་དེ་ནས་བསྐྱུང་ཚོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་སྲ་
པོར་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་ལྷ་པའི་སྐབས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟན་ཏུ་འབྲི་ཁྱད་ནས་དུ་སྐྱེད་ཏུ་
ཚོན། དེ་ནས་རྗེ་བཅུན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་སྐབས་མཚོག་དབལ་གསུམ་གནས་ཅེད་
སྐྱེད་ཏུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམས་ཤིང་།
དབྱུང་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་བྱུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་
བཅུགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་རྒྱག་གི་སྐབས་དུ་སྐྱེད་ཏུ་ལེབས། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཚོག་དབལ་བཟང་
སོགས་ཆེ་གྱུ་དུ་མས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཀའ་རྩོམ་མངོད།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགྲུའི་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྲགས་མཁར་ལྷ་ཤེས་བཞུགས་ནས་འོལ་
དགའ་བྱམས་སྐྱིད་ཏུ་ལེབས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ལམ་རིམ་ཀྱི་ཚོས་གསུངས། སློབ་
དཔོན་སྐྱ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་གི་ལྷོ་ལྷོ་དང་། སྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་བཅུམས། དགྲུང་བྱངས་ང་
གཅིག་གི་སྐབས་མཁར་བྱབ་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་ལ་རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་
བསྐྱལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཡུང་རྗེའི་སྟན་བ་གསན་པས་དབྱུས་སུ་ཕྱོན་ནས་སེ་ར་ཚོས་སྤངས་སུ་
རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཐོག་མར་མངོད། གཞུང་དོན་གྱི་དཀའ་གནད་དག་ལ་དོགས་འདྲི་སོགས་ཞུས་
པས། རྗེ་ཉིད་སྲགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པས་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་རྒྱད་
རྟོགས་བདུན་སོགས་མདོ་སྲགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་གནད། རྗེའི་སྲགས་
སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར།

ལོ་དེར་མེ་ར་ཚོས་སྤངས་སུ་བཞུགས་ན་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེད་བས་དངོས་
སློབ་བྱང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་བཞེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏེ་གནང་ནས། མཚན་མོ་
ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕྱོན་ནས་སྐྱ་མཚམས་མངོད། རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབལ་

དབྱུངས་ཀྱིས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གནད་ཚུལ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ལྟོ་བྱས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་པ་ལ་
ཞིག་ཡི་གེར་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་བ་དང་ལེས་པའི་དོན་ཚུལ་པར་བཤེད་པའི་
བསྟུན་བཙུགས་ལེགས་པ་བཤད་སྟེ་དོ་བཀའ་ཚོམ་མཛད། སེ་ར་ཚོས་སྤོངས་སུ་ཅ་ཤེད་ཚུལ་བཤད་
ཆེན་མོ་མཛད།

ས་ཀྱི་ལོ་བོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སར་བྱུག་སེབས། གནམ་གང་གི་ཉིན་སྟོན་
གསལ་འབེབས་པའི་མཚོད་པ་མཛད། དགོ་འདུན་སྟོང་ལྔ་ག་བརྒྱད་ཅུ་ལྷུང་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་ང་
གསུམ་པ་ས་སྤང་ ༡༩༠༩ ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙུགས་པར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་
ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཚོད་པ་དངོས་གཞི་མཛད། དུས་དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་སྲོལ་ཆགས། དེ་ནི་རྗེ་ཡེ་མོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། རོ་བོ་མི་བསྟོད་པ་
དང་བཅུ་གཅིག་ཞེས་ལ་དུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་དབྱ་རྒྱུན་སྟུང་ཚོགས་པ་བྱུག་ལོ་
དེར་འགོ་བཙུག་རི་པོ་དགོ་ལྡན་ཚུལ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་བྲུག་བཟབ།

ལྷགས་ལོས་ ༡༩༡༡ ལོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་མཛད། དགྲུང་ལོ་ང་བདུན་ ༡༩༡༣ ལོར་
སྤྱི་ཁམས་བསྟུན་ཚུལ་ཀྱིས་སྤྱི་བཟོགས་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་མཚམས་སུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་ང་
བརྒྱད་ཤིང་ན་ ༡༩༡༩ མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་འོན་པའི་སྤྱི་སྤོ་ཁར་གདན་དངས།
སྤེ་སྟོན་འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབྱ་ཚད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད།
རྣམས་དེར་རྒྱལ་མཚོག་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་མཛུལ་ཞིང་རྗེས་སུ་བརྟུང། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ང་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སེབས་ནས་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞི་རྒྱགས་སུ་
གྲགས་པ་དེ་དང་འཁོར་ལོ་བཞེ་མཚོག་ལུ་ཉི་པའི་ཉི་ཀ་ཆེན་མོ་སོགས་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ང་དགྲུ་ཤིང་ལྷག་ ༡༩༡༥ ལོར་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་བཟོད་གསར་འཛུགས་
མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཡེ་མོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་ ༡༩༡༥
ལོ་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་མཛད། དགྲུང་ལོ་

རེ་གཉེས་ ༡༩༡༩ ལོར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བ་རྩམས།

དགྲུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་མག་ ༡༩༡༩ ལོའི་ལྷོན་ཁ་རི་མོ་
དགོ་ཐུན་ནས་ཕྱག་བཞེགས་ཏེ་ལྷ་སར་ཚོ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རླུང་དུ་སྐུ་ཕྱག་དང་། མཚོན་འབྲུལ།
སློན་ལམ་རྣམ་དག་མཛད་ནས་སློན་ལུང་ཆབ་ཚོན་ཁར་བྱོན། སློན་ལུང་ལུ་མདའི་སྐུ་མོའི་ཚོགས་
དང་། འབྲས་སྤངས། ལྷ་ས། སེ་ཏུ། གསང་སྤྲུགས་མཁམ། གྲུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་
ཚོས་མང་དུ་སྐྱེལ། སྐར་དགའ་ཐུན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཐོག་མང་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་འདྲིར་ད་ཡང་འོང་བ་མི་ཡོང་བས་མཚོན་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོམས་གསུངས། དེ་
ནས་འདུ་ཁང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སློན་ལམ་རྒྱས་པ་དང་།
དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་
བཞུགས་གནད་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རིའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདྲིར་སྐྱེལ་བྱུང་བས་
ཚོ་བདེའོ་ཞེས་གསུངས། མཐར་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པར་བསྐྱར་པའི་བྱ་བ་
མཛད་ཚུལ་གྱི་ཞལ་ཏ་སྐྱ་མོ་ནས་ཞེས་ཆ་གནད་ཐེན་པས་དེའི་ཚེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་
སྐབས་དེར་དབུ་ཞུ་དང་། ཉ་བཟའ་ཕེར་ཐུལ་ཞིག་གནད་ལྟེ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་རྒྱལ་
ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་དེ་ལོ་དེའི་རྗེ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་ཉིན་གྱི་སྐྱོར་སྐུ་
གཤེགས། །

སློབ་མ་ཐུགས་ཆེ་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་བྱུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
སོགས་མང་དུ་བྱུང་། གསུང་ཚོམ་ལ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་སོགས་མོ་ཏེ་བཅུ་དགུ་བཞུགས། རེ་རྩོ་
བཟང་ཐུགས་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི་ལྟེ། དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་རྗེར་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོ་
མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་གཉལ་གྱི་ལུང་རར་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོད། དགྲུང་ལོ་ད་གཉེས་གྱི་
སྐབས་ཚོ་འབྲུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅུ་གསུམ། དགྲུང་ལོ་ད་དགུའི་སྐབས་དགའ་ཐུན་དུ་སྐྱག་ཅེའི་
སྐབས་མཚོན་སྐེལ་བ་བཅས་སོ། །

ཞུ་སྐྱིབས་པའི་གསལ་བཤམས།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སློབ་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་རྒྱུ་ལས། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་ལེས་རིག་གི་ཉེང་བརྒྱད་དང་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་བའི་གསུང་རབ་
 གྱི་སྐོབ་གསལ་བམ་ཁྲི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་སྲིད་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོ་གསལ་
 བའི་མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱབ་ཏུ་སྤྱིན་ཐེན་པ་དང་།
 ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
 མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
 ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་
 སྐྱོབ་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྲོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྐྱིབས་གི་
 ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐྱབས་བདེ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྐྱིབས་བྱས་
 པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲབ་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྷ་བུར་
 ལྷང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབང་བསྐྱུན་དང་ཞུ་སྐྱིབས་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
 བོར་ནའང་ཆོ་བས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྲེས་སྣང་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
 འདོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
 གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྐྱིབས་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་
 འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྐྱིབས་བྱེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འདྲིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་
 བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་རྒྱུར་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ལུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆོད་གྲིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་སྐྱབས་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆོད་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་གྲེལ་ཉེ་བའི་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་བྱེད་སྐབས་མཆོད་འདེབས་བ་ཅམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མཐུན་ཆུབ་ཡིག་གྲངས་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་ཐུབ་པ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ན་འདྲ་གྲིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བཞེས་སྐབས་དེས་དགོས་པ་ལག་ལེན་ཞིག་ལོ་སློང་ཅུང་ཅི་ལྟ་ན། གཞུང་གི་དགྲུས་སུ་རྟགས་ [] འདིའི་ནང་དུ་བརྟུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆོད་དང་དགྲུས་མཆོད་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགྲུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲ་ཚིག་ཅིག་གི་མཐུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆོད་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆོད་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟུན་སློང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱོད་དང་ཐད་སློང་སྐྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆོད་གྲིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མཐུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆོད་གྲིས་མེད།

མཐའ་མཆོད་སྐོག་སྐབས་དེ་བཞེད་པེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་སྐྱུན་པོ། ཞོལ། སྐྱེ་འབྲུམ། རྒྱ་བྱང་བར་མ་རྣམས། **སྡེ། བཟ། ཞོལ། སྐྱ། རྒྱ།** སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆོད་ཀྱི་མོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ལྟ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ ***** འདིས་ལྟ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ **-བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། **+བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྐྱབས་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཚན་དུ། མ་སྤྱི། ༥༥ན་ལ། བསྐྱབ་ *བསྐྱབས་ སྤྱི། ༡༠༣ན་ལ།
 ལྷ། ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྷ་བུ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་སྤྱི་འོག་གངས་
 ༥༥མཐུན་དོས། ཡིག་སྐད་ལ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང། *བསྐྱབས་ བྱི་མ་སྤྱི་
 ཡིག་ཚོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷོ་ཕྱི་གཤེན་གསལ་བསྐྱབས་སུ་བཙུག་ཡོད་པ་མཚོན་གྱིད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
 གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲམ་པར་མའི་སྤྱི་གངས་༡༠༣མཐུན་དོས། ཡིག་སྐད་ལ་ན། ལྷ་བང་
 པར་མའི་སྤྱི་གངས་༡༡༠ལྷ་བ་དོས། ཡིག་སྐད་ལ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
 དགོས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན།

ལྷོ་ཕྱི་གཤེན་གསལ་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
 མོགས་གཟིགས་ཆེ་ཤུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷོན་
 རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྤྱི་གཞུང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ལྷོ་
 རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོ་གསལ་དང་པར་གཞིར་བསྐྱུར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྱི་གཞུང་ཉེ་སྤྱིས་
 ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དེས་ཡིན།

མེད་གྲེས་རིག་མཚོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱི་གཞུང་ནས།
 ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷོ་ལོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་ཚ་བ་བཟུགས་
སོ། །

༡༡། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཤུལ། །ལེགས་གསུངས་
ལེགས་ལམ་རི་བཞིན་སྤྱད་ཆུང་ནས། །མ་ལོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་
པའི། །མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་མགོས་སྤྱད་འཚེ། །རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་བའི་གནས། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་བ་དང་། །བདག་ཉིད་ཅན་
བ་གསོ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། །ལྷ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིར་བཤད་བྱ། །

སྤྲུལ་བའི་དམ་བས་ཐེག་པ་མཚོག། །འདྲིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་
སྤྱུས། །ཐེག་མཚོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །ལུང་བསྟན་བརྟེས་པའི་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས། །སྲོལ་བའོད་སྟོན་དུ་དབྱ་མ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་བར་བྱེད་པ་དང་། །དབྱ་
དང་གཅིག་ལུང་འདོད་པ་དགག། །དོན་རྣམས་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། །ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ལོ། །ཉོན་དང་བརྟེན་པའི་
དབྱེ་བ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་བཤག་ཉིས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟེན་གྱིར་ཀུན་གཞི་
ལོ། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཚགས་ལ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ལུང་དུ་མ་

བསྟན་རེག་ལ་སོགས། །ལྷ་ཉིད་དང་ལྷན་ས་བོན་གྱི། །དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་
སུ་ནི། །སྤང་སྲིང་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཀྱུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །རྣམ་
ཤེས་ལྷ་ཡིས་འཛིན་གྱེད་ཅིང། །དུག་པས་ཐ་སྲུང་འདོགས་པས་ན། །ཁམས་གཉིས་
དག་ཏུ་དེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་
དང། །གཟུགས་ཅན་ས་རུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ལས། །མ་
གཏོགས་སྲི་རོལ་མེད་སྲིང་རོ། །འོག་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི། །ཀྱུན་གཞི་ལ་
ནི་སྣོད་དང་བཅུད། །ཐམས་ཅད་སྤང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི། །ལྷ་ལ་འདད་ལྷུལ་སྤང་
འབྱུང་བ་དང། །དལུལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྣོད་བཅུད་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང། །ཐ་
མལ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡི། །ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྤང་བར་འགྱུར། །དངོས་སུ་རང་
གི་དབང་དོན་ནོ། །

བརྒྱན་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་ནི། །ཡུལ་དུ་སྤང་བར་གང་རུས་པ། །ཀྱུན་
གཞིའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡི་ན། །དབང་དོན་ལས་གཞན་ཀྱི་པའི་ཡུལ། །ཀྱུན་
གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །དུག་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང། །ཀྱུན་གཞི་བཟང་
འཛིན་གྱིས་དབེན་སྲིད། །བག་ཆགས་བསྣོ་གཞི་ཡིན་སྲིད་དང། །དགོ་དང་མི་དགོ་
མཛོན་གྱུར་དང། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྲིད། །མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
གྲུབ། །ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་སྲིད། །དེག་སོགས་ལྷང་དེས་ཚོར་བ་ནི། །བར་
མཛོ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི། །སྣོར་བའི་སྲིད་ན་ཀྱུན་གཞིའོ། །

སྟག་མ་མེད་དང་དོ་རྗེ་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཇུག། །བརྟེན་པ་ས་བོན་

ཀུན་གཞི་ནི། རྫོང་བར་བྱེད་པ་ས་བརྫོང་གཞི་ལ། །འབྲུག་ལ་“སྡོན་”ཏུ་སྤྱོད་གས་པའི་
 ཚེ། །བཞག་པའི་རྣམ་པའོ་བརྫོང་གཞི་ནི། །“བརྟན་”ལུང་མ་བསྟན་བརྫོང་བྱ་བ། རྫོང་བར་
 བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱེད་པར་ལྷ་དང་ལྷ་
 པའོ། །སྤྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་
 དོན་ཉེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་ཐོན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད། །གཞན་ཡང་མཛོན་བརྫོང་བདག་
 ལྷ་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །རླུང་མོང་རླུང་མོང་མ་ཡིན་
 དང་། །ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་པའི། །ས་ཐོན་རྣམ་པའི་གནས་ངན་ལེན། །ཤིན་
 ཏུ་སྤྱད་ས་དང་སྤྱད་ཐེན་དང་། །མ་ཐེན་པ་དང་བཞི་རུ་འང་གསུངས། །བག་ཆགས་དེ་
 ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ས་ཐོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་
 དང་། །འགོ་བ་ལྷ་ཡི་ས་ཐོན་རྣམས། །འཚོལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། །འཕམས་ཀྱང་
 འཚོལ་སྤྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། །ཡོད་པར་འགྱུར་
 བས་སོ་སོ་མིན། །དེས་ན་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་ཏུ་བརྫོང་ཏུ་མེད་པ་
 སྟེ། །བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཏུ་གནས་སྤྱིར་དོ། །

འདོག་བྱེད་དག་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་
 བསྟན། །དག་དང་མི་དག་མཚན་ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མེད། །བག་
 ཆགས་འདོག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྡོན་མེད་བསྐྱེད། །དེ་
 དག་གཉིས་ཀར་འདོད་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱ་འཕམ་འབྲས་

༡ ཟླ་ ༡བའོན། མཛོན
 ༢ ཞོལ། ༡བ། བསྟན

བུའི་དངོས་པོ་རྒྱ། །སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་བ་ཀུན་གཞིའོ། །“དེའི”ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དག་
 བཅོམ་ལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདྲིལ་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིད་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྐྱེན་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་ལྟ་བུ་བསྐྱིབས་
 ལ་ལུང་མ་བསྟན། །རེག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་ཁོ་ན། །འགོག་པ་མཉམ་གཞག་
 གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
 འདྲིལ་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འདྲིན་པ་ལོག་གྲུར་ཀྱང། །དེ་ཡི་རེགས་ཅམ་ཡོད་ཕྱིར་
 དང། །ཚོས་འདྲིན་སྐྱེད་རུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་
 པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་བ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་
 རྒྱལ་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་བྱ། །རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་
 པ། །གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་
 དང། །སྒྲོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། །ཐེག་དམན་གཏུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང། །ཀུན་
 གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང། །སྲིད་པ་ཡན་ལག་རི་སྲིད་པའི། །ལུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་
 དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མི་ལུ་སྤང་
 དབྱངས་སྒྲོགས་གསུམ། །རིམ་བཞིན་སྤང་པོ་ཚོར་བ་དང། །འདྲིལ་ལྟ་གསུམ་ལ་
 དགོངས་ཞེས་འདོད། །ཐེག་པ་ལོག་མའི་ལུགས་དག་ལ། །རྒྱལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་
 གྱ། །“ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ། །འདོད་པ་

༡ ལྷ་ ༣ནོན། ཞོག་ ༡བུན། དེ
 ༢ བུག་ ༣བུན། ཐག

ཆེས་ཆེར་བཟང་བ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་གྱིས་ནི། །བཟུལ་བ་སྦྱོན་
དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་བ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྡ་
སོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །དེས་ཚིག་མེད་པའི་
སྦྱོན་ཏུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྦྱེས་པའི་རྒྱུན། །དར་འཛིན་མེད་པའི་སྦྱོན་ཏུ་
འགྱུར། །དར་འཛིན་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་ཕྱིར། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱ། །

བདུན་བ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་གསུམ་ཏུ་འཆད་བ་དང་། །དགུ་
བ་དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྟེ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །ཚོགས་བརྒྱད་དག་
ལས་ལོགས་བ་ཡི། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་གྱུར་ན། །རྟག་པའི་དངོས་སོར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། །ཚོགས་དགུར་འདོད་ལ་སྦྱབ་བྱེད་མེད། །ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་
ཏུག་གི། །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཚོ། །སོ་སོར་མིང་ཏུ་བཏགས་བ་ཅོམ། །བྲམ་ཟེའི་
ཚོགས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ནི། །བཏུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཅིག་ལུར་
གསུངས་དང་རྣམ་ཤེས་ཏུག །ཡིད་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། །ཤེས་ཀུན་
ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཏུ་ལོ། །ལྷང་དོན་གཞན་ཏུ་རུས་ཕྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་
སྟོག་གྱུར་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་འཛིན་གྱུར་ཕྱིར། །ཚོགས་གཅིག་འདོད་བ་སྦྱར་
སྦྱུང་ལོ། །

དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་གྱིས། །འབྲུབ་བ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་
ཕྱིར། །གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ལུས་པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་
བྱ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས། །གསལ་བར་སྟོན་འདི་མཁས་མཚོག་

ནམས། ཇི་ལྟོ་བཟང་བཞེད་བཞེན་སྐྱེ་མ་ཡི། །གསུང་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་ཁམས་པ། ཇི་ལྟོ་
བཟང་གྲགས་པས་སྦྱར་བ་ཡི། །དགེ་དེས་སྦྱབ་བསྟན་རྒྱས་སྦྱར་ཅིག ། །།

༡༡། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
བཞུགས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་
ཆམས་གཤེགས་པའི་བལྟལ། །ཡེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་ཇི་བཞིན་ཕྱགས་ཚུད་
ནས། །མ་ཞོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། །མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་
མགོས་ཕྱག་འཚལ། །རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། །ཡིད་དང་ཀུན་
གཞི་གསལ་བར་བསྟན་བ་དང་། །བདག་ཉིད་ཅན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། །སྐྱ་མའི་
གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །

འདིར་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་ན་དེ་དག་གང་ནས་འབྱུང་བའི་
སེམས་ཅམ་གྱི་བྱབ་པའི་མཐའ་དེ་དུས་ཅི་ཅམ་ནས་བྱུང་“ཞེ་བ།

སྐྱ་བའི་དམ་བས་ཐེག་པ་མཚོག། །འཇིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་
སྐྱས། །ཐེག་མཚོག་རྒྱལ་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །ལུང་བསྟན་བརྟེས་པའི་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས། །སློལ་བཏོད། །ཐུབ་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་
འཛམ་བུའི་སྤིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི་ལུབ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་གྱི་བསྟན་པ་

ཅམ་ཞིག་གཞན་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐུན་པོ་ལྟེང་གི་མཐུན་པོ་ལྟེང་གི་མཐུན་པོ་ལྟེང་གི་མཐུན་པོ་
ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ལ་ནི་གྲུས་པས་གཅེས་སྦྲས་སུ་བྱེད་པ་
དང་། མདོན་པར་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པས་ཚོས་མདོན་པ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་
ཐོས་པར་གྲུབ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་
རྣམས་ནི་སྦྱེད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པར་གྲགས་ཏེ། སྦྱོབ་
སྦྱིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་ལྟར་བཟང་ལ་“འཕན་མེད”པ། རྣམ་པར་
དག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྦྱོར་མཐོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། རྩོམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་
བཞིན་གྲུས་མཐོས་ནས། །ས་ཡི་གཉིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་
མཛད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མཐོན་པོ་སྤྱང་ན་འདས་འོག་
ཏུ། །འདྲིན་པར་སུ་འགྲུར་བཤད་ཏུ་གསོལ། །བདེ་གཤེགས་སྤྱང་ན་འདས་འོག་
ཏུ། །ཚུལ་རྣམས་འདྲིན་པར་འགྲུར་བ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འགྲུར་བ་“ནི”། །སྦོ་
མོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་ཕྱོས། །སྦོ་ཕྱོགས་“བེདའི”ཡུལ་དུ་ཞེ། །དག་སྦོང་དཔལ་ལྡན་
ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྦོ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འདིག་
བྱེད། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འདིག་ཉེན་དུ། །སྦོ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་ས་བསྦྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །

ཞེས་ཡུང་བསྟན་པའི་སྦྱོལ་བུ་ཆེན་པོ་སྦྱ་སྦྱབ་སྦོ་ཕྱོགས་“བེདའི”ཡུལ་དུ་སྦྱ་

༡ ཟླ ༥བཟླ། བཞུ་མེད་ཞོལ། ༧བཟླ། བཞུ་མཛད་
༢ ཟླ ༥ཞེན་ཞོལ། ༧བཟླ། ཡིན་
༣ ཞོལ། ༧བཟླ། བེ་ཏེད་
༤ ཞོལ། ༧བཟླ། བེ་ཏེད་

འབྲུངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ལུལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་འོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་འཛམ་གུང་གི་སྤྱིང་དུ་སྐྱེག་
 བ་ཆེན་པོ་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྩེ་ལ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་
 བའི་ལྷ་བ་ངན་བ་སེལ་བར་མཛད་པ་དཔུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འཛམ་དབུས་རྩ་རྒྱུད་ལས། རོགས་མེད་
 ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྟེ་དེས་དོན་དྲང་
 བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་འང་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཛིག་རྟེན་རིག་བ་སྟོན་བདག་
 ཉིད། །གཞུང་འབྲེད་རང་རྩལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་བ་སྤྱབ་བ་ནི། །སྤྱི་ལའི་ལོ་ཉ་
 མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སློབ་ཅི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར། །བསྟན་པ་ལུན་རིང་གནས་བྱའི་སྤྱིར། །མདོ་ཡིས་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱད་བྱེད། །ལོ་
 བེ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ལུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་
 འཁོར་བ་ན། །ལུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སློང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་
 ཉེ། །བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་རོགས་མེད་ཀྱིས་འཕགས་བ་བྱམས་བ་
 བསྐྱབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཉེ། དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་བྱམས་པའི་ཚོས་ལྔ་སོགས་
 གསལ་ཅིང་སྤྱང་འཛམ་གུང་གི་སྤྱིང་དུ་བྱམས་ཚོས་རྣམས་ཁྱིར་བྱོན་ཉེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲང་སྐྱེག་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་བ་སོགས་མཛད་ནས་སེམས་ཅོམ་གྱི་ལྷ་བའི་སློབ་རྒྱས་
 བར་བཏོད་དེ། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་སྤྱིར་རོགས་མེད་“ཅེས་”བྱེད་

དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཀའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་
 ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོང་། །ཅེས་གསུངས་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བཀའ་བསྟུན་པ་ལོན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་སྐྱ་བ་གྱི་རྗེས་སུ་སོགས་མེད་གྱིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་ལྟ་བུའི་སྐྱ་རྒྱས་པར་བཏོད་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སྟོབ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས་འགོག་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདིར་དག་གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། ལུབ་པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་
 བའི་རྗེས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་སོགས་གྱི་བརྗེ་ཏུ་རྣམས་གྱིས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་སོགས་
 བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་སྐྱབ་མཐའ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་མདོའི་དོན་གཞན་དུ་བཀྲལ་
 བས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འི་མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། རི་རྐྱང་དུ། སྟོན་པ་འདིག་རྟེན་མིག་ནི་
 ལུས་སྐྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་"ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་
 དགའ་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་།

འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལྷ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་གྱི་ལས་ཆེར་གཡོས། ལྟེ་བ་རྣམས་གྱི་འདྲིན་པ་སོ་སོ་
 བས་ལངས་ཏེ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་སྐྱ་སྐྱ་བ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྟེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་
 བའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དབྱེ་མ་ལ་སོགས་མཛད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༡ རྒྱ་ ༤བཙན། ཞེལ། ༤ན། ཟད་པ་དང་

དེ་ལྟར་དུས་རིང་མོའི་བར་དུ་ཡུལ་མཐའ་འོག་མ་ཤིན་ཏུ་དར་ལ་ཐེག་ཆེན་མིང་
“ཅམ་ཡང་མེད་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དར་བར་བྱས་ཏེ་སྲོལ་བཏོད། དེ་རྗེས་སློབ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བའི་སྲོལ་རྒྱས་བར་བཏོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྲོན་དུ་དབྱ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་མིང་ཅམ་
ཡོད་སྲིད་ཀྱང་མདོའི་དགོངས་པ་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཀའ་ནས་གཞུང་
འཇུགས་པ་ནི། ལྷར་བསྟན་པ་ཁོན་ལྟར་བཟུང་སྟེ་གཞན་དུ་ན་སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་
སོགས་ཀྱི་སྲོན་དུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད་པའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
བཅོས་དང་སློབ་དཔོན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྗེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་དུས་ཅི་
ཅམ་ནས་བྱང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ནི། ཅ་རྒྱ་ད་དུ། ང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་འོག་
ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་རྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་
པོ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྡ་བ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་
ལོན་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། དབྱ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས་
པའི་འོ་མོ་ཉིད་སྤངས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྩོལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པའི་ལྟ་ལ་སོགས་པས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་རྒྱངས་ཏེ།
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་སྟེལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་

དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དབའ་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ཐབ་མོ་
དེས་བར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ་རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོར་པའི་ས་དང་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སློབ་
དཔོན་ཚོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་ནས་རབ་
ཏུ་སླེལ་ཏེ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རོ་གཅིག་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྦྱོབ་
ལ་ཚོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཉེ་བའི་འོད་ན་ཅེ། ལོ་སྟོང་གི་མདུན་རོལ་དུ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རོ་གཅིག་གོ། དེ་ཚུན་ཚད་ནས་ནི་དེན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁད་
གྱིས་འགགས་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྦྱོབ་རྣམས་འདི་གཉེན་ན་རྒྱས་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས། །ཞེས་སོ། །

འོན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་དང་
ཉོན་ཡིད་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

“མཚན་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དགུ་དང་གཅིག་བྱུར་འདོད་པ་དགག།
དོན་རྣམ་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་
གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དང་།
ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་དོན་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་
ཡིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་

༡ བཀྲ་ཤ་བཤན། མཚན

སྒྲིབ་གྱི་ཀུན་གཞི་དང། བརྟེན་པ་ས་ལོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་
སྒྲིབ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་
ཡིས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །

། རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། །

རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་“མཚན་ཉིད་རིམ་ལྔ་བུ་ཞེན། དེ་ལ་རྟེན་གྱུར་ཀུན་
གཞི་ནི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཡུང་
དུ་མ་བསྟན་རིག་ལ་སོགས། །ལྗེ་ཉིད་དང་ལྗེན་ཞེས་བས་སྒྲོན་ལོ། །དེ་ཡང་། དམིགས་
པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། རྟོགས་ཏེ་བཞེས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་
རོ་བོ་བྱ་སྟེ་དོན་ལྡན། མིག་རྣ་བ་སྣ་སྟེ་ལྷུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྗེའི་སེམས་ཅན་དང་། བདག་
དང་ཚོས་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་
གསུམ་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་སྒྲོན་བཅུད་དེ་དག་སྤང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ངེས་ལ་
རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འབྲེན་མི་ལུས་པ། རོ་བོ་མ་བསྐྱེད་པས་ལ་ཡུང་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་།
འཁོར་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རིག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ལྔ་ཁོ་
ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང། དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ། །སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་
ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་དང། ལྷུ་ལ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ་
མི་རིག་པ། །རྟོག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་
ལྡན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྐྱེད་པས་ལྷུང་མ་བསྟན། །རིག་ལ་

༡ བཏུ། རྟེན་པའི་མཚན

སོགས་པ་འད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཆམ་སློན་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཆམ་སློན་གྱི་
དམིགས་པར་ངི་སྣང་འགྲུང་ཞེ་ན།

ས་མོན་གྱི། །དབང་གི་ས་གནས་དོན་ལུས་སྤྱི་ནི། །སྣང་སྤྱིར་དམིགས་པ་དག་
ཏུ་འདོད། །ས་མོན་དེ་སྣང་ནས་ཡུལ་ཏུ་མི་འགྲུང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་ཆམ་
སློན་དེ་གནས་དབང་རྟེན་དང་། ལུས་དབང་པོ་དང་། དོན་ཡུལ་ལྗེས་སྣོད་བརྟན་ཏུ་སྣང་
བར་འགྲུང་བས་ན་དམིགས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་
དེའི་ཆམ་པ་ཅན་ཏུ་བྱུང་བས་ཡུལ་དེ་མི་སྣང་ཡང་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྣོད་བརྟན་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་
གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །ཆམ་ཤེས་ལྡ་ཡིས་འདྲིན་གྱིད་ཅིང་། །དྲུག་པས་མ་སྣང་འདོགས་
པས་ན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། །དེ་སྣང་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །གཟུགས་
གྱི་འདྲུ་ཤེས་མ་འདས་དང་། །གཟུགས་ཅན་ས་ཏུ་ཐལ་འགྲུང་ཏེ། །"ཤེས་པ་
གཟུགས་སྤྱ་སྣང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་སྤྱི་རོལ་མེད་སྤྱིར་རོ། །

ཀུན་གཞི་ལ་དོན་ཏུ་དངོས་སྤྱ་སྣང་བ་ལ་དབང་ཤེས་ལྡ་ས་འདྲིན་ཞིང་ཡིད་
ཤེས་གྱིས་དབང་དོན་གཉིས་ཅར་ལ་མ་སྣང་འདོགས་པས་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་ཀུན་
གཞི་ལ་སྣོད་བརྟན་མི་སྣང་སྟེ་གཟུགས་མེད་གྱི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་ལ་མ་སྣང་
འདོགས་པ་མི་སྤིད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟེན་གཅིག་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སྤྱ་སྣང་བའི་དོན་
སྤྱི་རྟེན་དེའི་དབང་ཤེས་ལས་སྣོད་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡིན་ནོ། །

༡ བཀྲ་ཤ་བཟན་ཤེས་

ལོ་ན་གཟུང་བྱ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཆར་འགྱུར་ལ། འདོད་
 བ་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཤེས་པ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་བས་ན་གཟུང་ཆ་སྐྱེན་མོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཤེས་པ་ལ་གང་
 སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དལ། དེ་ལས་གཅིག་ཐད་དག་དུ་ཡང་མ་སྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པ་ན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆེ་ནི་སྐྱེན་མོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་
 པའི་དོན་གཟུང་ཆ་སྐྱེན་མོང་བ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ་
 གཞན་དུ་ན་ཕྱང་པོ་ལྡེའི་རྣམ་གཞག་འདི་ག་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་དང་། དུང་གི་སེར་པོ་
 སོགས་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་རྗེས་སུ་སྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་
 སོགས་སྲོང་བའི་ངོ་བོར་ཐལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་
 སྡོད་བཅུད་སྣང་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་
 མ་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྡོད་བཅུད་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་
 སྣང་བའི་སྲིད་རྟོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུབ། སྐྱ་ཆོགས་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ས་རུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོའི་ཀུན་
 གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྡོད་བཅུད་མཚན་ཉིད་བ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྲིད་རྟོ། །མ་
 དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནའང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་
 ཅེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྲིད་རྟོ་གྱི་གཟུགས་མ་སྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྡོམས་འཇུག་བསྐྱོམས་པའི་མ་སྐྱེས་ཀུན་གཞི་ལ་
 ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ས་པོན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་རེ་ཞིག་

གཟུགས་མེད་ཏུ་གནས་ཀྱི་བར་ཏུ་གཟུགས་ཅན་སྒང་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་བསྣོ་མས་པའི་མཐུས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་གི་
ས་བོན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་སྣོ་མས་འཇུག་དེ་ལས་རིམ་སྤྱི་མི་ལྟར་གི་བར་ཏུ་
ཚོགས་རྒྱལ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོ་ད་བཅུད་ནི་མི་སྣང་ལ་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འདོག་པའི་དོན་
ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་སྒྲངས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས། འདས་སོགས་དེ་
བཞིན་མི་ལས་དང་། །གཟུགས་བརྟན་ནས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས། །དེ་ནི་དམིགས་པར་རུང་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བསྣོ་མི་དགོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ནི། སྣོན་
གྱི་དགོ་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་རྟོ་འགོ་འགའི་འཕངས་ནས་“ཅི་སྤྱིད་”
མ་ཤིའི་བར་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྣོ་ག་པས་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྣོ་བས་ཀྱིས་
འཇུག་གི་སྣང་བའི་དམིགས་པ་ལ་བསྣོ་མི་ནས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཏུ་དོན་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་གསུམ་
ལས་བག་ཆགས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་
དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་མཐུས་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་རུང་ཡིན་པས་དམིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྣང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་རྒྱུན་དང་བྲལ་ན་སྣང་བྱུ་བྱུ་བསྐྱེད་

རུང་ཡིན་པས་སྤྱི་བུ་འཛིན་གྱི་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་
སྤང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། །གཞུགས་མེད་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་འདྲ་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྤང་
ངམ་ཞེ་ན། འོག་ན་འདྲ་མེད་ཅན་གཅིག་གི་ལོ། །ཀུན་གཞི་ལ་ལོ་སྣོད་དང་
བཅུད། །ཐམས་ཅད་སྤང་ན་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི། །ལྟ་ལ་འདྲ་དཔུལ་སྤང་འབྱུང་བ་
དང་། །དཔུལ་བ་ལ་ཡང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །སྣོད་བཅུད་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །ཐ་མལ་
རྣམས་ལ་འདྲ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ལྷུ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤང་བར་འགྱུར། །ཁམས་འོག་མ་
གཉིས་ལ་འདྲ་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྤང་ན་གཞུགས་
ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ལ་འདྲ་ལྷུགས་བསྐྱེད་པ་འབར་བ་སོགས་དཔུལ་བའི་སྤང་བ་རྣམས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་ལ་སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་གཞི་ལོ་སྣོད་ཀྱི་དཔུལ་སྤང་མཚན་ཉིད་པ་སྤང་བའི་ས་བོན་སད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔུལ་སྤང་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ལ་དེ་
ཡང་བག་ཚགས་སད་པ་ལ་"བལྟོས་"པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་
བོན་གྱི་མ་ཐུས་དེ་དག་དངོས་སུ་སྤང་ན་མན་གཞོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་
དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ལྷུ་སྤང་བས་མན་གཞོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །

འགྲོ་བ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་སྣོད་ལོ་སྣོད་ལྟར་དང་སྣོད་ལྟར་གཉིས་ཀའི་
ལས་ལས་གྲུབ་པས་མན་གཞོན་དུ་འགྱུར་ཡང་རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་སྣོད་རྣམས་སྤང་

༡ རྒྱ ༡༠བ་༣༧། ལྟོས
༢ བསྐ ༡༠ན་༣༧། གཞན

འགྲུར་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་ལ་སྐྱོད་འགྲུར་གྱི་ལས་ལས་མ་གྲུབ་པས་མན་གཞོན་དུ་མི་
 འགྲུར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་
 རིགས་མ་ཐུན་པའི་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་མན་པར་མཐོང་ལ་ཁ་ཅིག་
 ལ་གཞོན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་གི་ཤེས་པ་ལ་གཞུགས་སུ་སྐྱང་བ་ཙམ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱོད་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
 རང་མཚན་པར་སྐྱང་བའི་ཡུལ་སྐྱང་བ་ཙམ་གྱིས་མན་གཞོན་དུ་འགྲུར་གྱི་སྐྱོད་འགྲུར་
 ལ་“མི་བསྟོས་”ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་གཤེན་རྗེ་ལ་གཤེན་རྗེ་རང་མཚན་པར་སྐྱང་བ་
 བ་འདིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱུ་མའི་ན་ཚུང་ལ་ན་ཚུང་རང་མཚན་པར་སྐྱང་བ་བ་དེ་
 ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་མི་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་ལ་དཔྱུལ་
 བ་སྐྱང་བ་དེ་དཔྱུལ་བ་བ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་སྐྱང་ངམ་མི་སྐྱང་།

དང་པོ་ལྟར་ན། དཔྱུལ་སྐྱང་དེ་དཔྱུལ་བ་པ་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་སྐྱང་བ་
 དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྷགས་བསྐྱེད་པས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །“མོ་
 ཚོགས་”འདི་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྲིག་སེམས་བྱུང་བར་
 ལུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་གཞོན་དོ། །

ཡང་མའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྐྱོད་རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་དཔྱུལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་
 སྐྱང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རི་སྐྱོད་དུ། ཡི་དྲུགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་
 དང་། །ལྷ་རྣམས་རི་ལྟར་“རིགས་རིགས་སུ” ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དང་

༡ ཟླ ༡༡ན་ལྟ། མི་ལྟོས་
 ༢ ཟླ ༡༡ན་ ༣ན། རོ་ལ། ༤བ་ལ། མི་ཚོགས་
 ༣ ཟླ ༡༡ན་ལྟ། རོ་ལ། ༤བ་ལ། རིག་རིགས་སུ

སྲིད། འོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་
གསུངས་པ་རྣམས་ལོར་བར་ཡང་འགྲུར་རོ། །གལ་ཉེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཀུན་གཞིའི་སྤང་བ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ་
ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་དོན་སྤང་སྤང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་ཉིད་ཡིན་ཉེ།
དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་ཤེས་སྣ་ཡིས་
འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱེད་ཉོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དཔུལ་བ་བ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མི་སྤང་ཡང་དཔུལ་སྤང་
མཚན་ཉིད་པ་སྤང་བར་འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་ཉེ། བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་སྤང་བར་འགྲུར་རོ། །རྐང་བ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་རིགས་པ་འདིས་དབགས་
ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྲིར་མངོན་པ་འགའ་ཞིག་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བསམ་བཏན་
བཞི་པ་མན་ཆད་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་སྤང་ཞེས་འདོད་ལ། །ཁ་ཅིག་བསམ་བཏན་
བཞི་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་མི་སྤང་ལ་གཞན་སྤང་ཞེས་
འདོད་པ་དང་། གཞན་དག །བྱེ་བཤད་ལས། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
བཅད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཆད་ཀྱིས་བཅད་མི་རུས་
པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ།
གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །མ་ཡིན་ཉེ། ལུང་འདི་ཉིད་གཞོན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་
དོན་ནི་ཆད་ཀྱིས་བཅད་མི་རུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་
དམིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟུང་ངོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བཅད་མི་རུས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འཕྲེན་མི་རུས་

པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤར་ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་འབྲུག་གོ།

འོ་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་སྣོད་བརྟུང་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤར་ཞེ་ན། དངོས་སུ་
རང་གི་དབང་དོན་ནོ། །བརྒྱད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི། །ཡུལ་དུ་སྤར་བར་གང་
རུས་པ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འང་འཛོག་པ་ཡིན། །དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་
གྱི་དབང་པོ་དེ་ལ་སྤར་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་ལ་བརྒྱད་ནས་ནི་རྟེན་དེའི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་
གི་ཡུལ་དུ་སྤར་བར་གང་རུས་པ་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འང་འཛོག་གོ། །འོ་ན་
སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། སེམས་ཅན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་
པོ་སྤར་སྤར་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤར་བའི་
དབང་པོ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་སྤོང་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་
བདག་གཞན་གྱི་དབང་པོ་སྤོང་དངོས་སུ་སྤར་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྤར་བའི་གཞན་གྱི་དབང་པོ་
དེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་
འབྲུང་ལ་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་གནོད་མི་
རུས་པའི་སྲིད་རོ། །

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་
གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྟོ་བཏགས་
རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དབང་དོན་ལས་གཞན་ཀྱི་གཞི་
ཡུལ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཀྱི་གཞི་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཀུན་

གཞི་བཟང་འདྲིན་གྱིས་དབེན་གྱིར། །དབང་དོན་བཟའ་ཆགས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང། །འདས་སོགས་སྐྱོ་བཏགས་
རྣམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་སྐྱོ་བཏགས་
ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་ཀུན་གཞིའི་ཡང་མ་སྟེད་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
བཟང་བར་འདྲིན་པ་དང་བཟའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་གཞི་དེ་དག་མི་དག་ལ་མི་འདོག་པར་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་
ངེས་པ་ཅི་ཞེན། བཟའ་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང། །དག་དང་མི་དག་མཛོན་གྱུར་
དང། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱུག། །ཀུན་
གཞི་དེ་དག་མི་དགའི་བཟའ་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། །དག་མི་
དགའི་སེམས་མཛོན་གྱུར་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་
བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱུག་སྟེ་དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཟའ་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་སོགས། །ལྷ་ཉིད་དང་ལྷན་ཞེས་གང་སྐྱས་པ་འཁོར་
སེམས་གྱུར་གྱུར་ངེས་པ་ཅི་ཞེན། ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །རེག་སོགས་
གྱུར་ངེས། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དག་བ་བརྟུ་གཅིག་དང་ཅ་ཉོན་
ཉེ་ཉོན་རྣམས་མི་འགྱུར་ལ་ཡུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་བར་གཙོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་
ངེས་ལྷ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་གདགས་གཞི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དེ་དག་གང་ཡང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྷན་ཏེ།
རེག་པ་ནི་སེམས་གྱུར་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། །སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོང་བ་

རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང། དུལ་གྱི་སྐྱེ་
ངེས་གཙོད་པ་ཅམ་དང། དུལ་ལ་གཡོ་བ་ཅམ་དང། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
གཏོད་པ་ཅམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་སྤོང་བ་གསུམ་གང་ཞེན། ཚོར་བ་ལྟོ། བར་
མའོ། །ཚོར་བ་ལྟོ་བ་དེ་བ་དང་གཏུང་བ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མ་གྲུར་བ་བར་མར་ཉམས་
སུ་སྤོང་བ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཚོར་བ་ལྟོ་དམིགས་ལ་བ་དེ་བ་དང་གཏུང་
བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་ཞེན། གཡེ་ཏེ་ཚོར་བ་བ་དེ་བ་དང་ལྡན་ན་བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བ་དེ་བའི་སར་འགྱུར་ལ། དཔུང་བ་ན་ཡང་རྣམ་
སྐྱོན་གྱི་བ་དེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ན་“བསོད་ཀྱི་རྣམས་
དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་”སྐྱོན་ཀྱི་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་འགྱུར་བ་དང།
གཟུགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚོར་བ་གཏུང་བའི་སར་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེའོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཉེན་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམ་པར་སྐྱོན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་
ལ་བདག་ཏུ་ལོ། །སྤོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །འགྲོ་བ་ལྗེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་
བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་དེ་དུས་གང་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་ལྟོག་ཅེན། ལྟག་མ་
མེད་དང་དོ་རྗེ་ལྟོ། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཏུ་འཇུག། ཐེག་དམན་གྱི་ལྟག་མེད་གྱི་
སྤང་འདས་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་ལྟོག་ཅིང་དེའི་

༡ བཟླ་ ༡༥འཕགས། བསོད་
༢ བཟླ་ ༡༥འཕགས། སྐྱོན་

ཕྱོན་དུ་རྒྱན་མི་ཚད་དུ་འཇུག་གོ།

དེ་ཡང་རི་རྐྱང་དུ། ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཚགས་
 བཅས་པ་སྣ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྤྲོན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་སྣ་མའི་དགོ་སྤྲིག་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་སྤྲོན་དེ་ཆེ་འདིར་རི་སྤྲོན་མ་ཤིའི་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཟད་པའི་
 ཆེ་དེ་ལོག་ནས་ཡང་ལས་སྤྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲོན་འཇུག་པས་རྒྱན་མི་ཚད་
 དོ། །འདིར་ཅིའི་སྤྱིར་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཞེས་
 གྲུ་མིག་སོགས་དབང་སོ་སྣ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་
 འདི་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱན་པ་དང་། ཆེ་རི་སྤྲོན་གྱི་
 བར་དུ་རྒྱན་མི་ཚད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱོན་གྱི་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བས་འཕངས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པ་"སྤྱི་ལྟར་བར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་"དེ་ཀུན་
 གཞི་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྐྱན་
 དེ་དགོ་མི་དགོའི་རྣམ་སྤྲོན་དུ་འགལ་བ་མེད་ལ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲོན་དུ་འགལ་ཉེ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་དང་
 གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འོ། །

གལ་ཉེ་དགོ་བ་ཉིད་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲོན་དང་མི་དགོ་བ་ཉིད་མི་དགོ་བའི་རྣམ་
 སྤྲོན་དུ་འགལ་བ་མེད་པས་རྣམ་སྤྲོན་ལུང་མ་བསྐྱན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

༡ ཟླ་ ༡༣བ་༣ན། ལོ་ ཡོད།
 ༢ བཟུ་ ༡༣ན་༣ན། དེ
 ༣ བཟུ་ ༡༣ན་༣ན། ད

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་སྐྱེན་ནི་ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་ནས་རྣམ་སྐྱེན་
དགོ་བ་ཡིན་ན་དགོ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིད་དེ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་འགག་
བའང་མེད་དོ། །

རྣམ་སྐྱེན་གྱི་མི་དགོ་བ་ཡིན་ན་མི་དགོ་བའི་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གཉེན་
པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་སྲིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོ་སེམས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་
པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེའི་སྲིད་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་
སྐད་དུ། ཅིའི་སྲིད་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བར་སྐྱེན་པ་མ་
བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་བར་སྐྱེན་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མ་
བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འདི་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་འགག་བ་མེད་དེ་
དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་མན་ཚུན་མི་མ་སྟུན་འོ། །

རྣམ་བར་སྐྱེན་པ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བར་འགྱུར་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བར་སྐྱེན་པའི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་
ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཐེག་བསྟུས་སུ་རྣམ་བར་
སྐྱེན་པའི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་"མ་གཏོགས་པ"འི་
གཞན་དུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་འགྲུང་བས་རྣམ་སྐྱེན་རྩི་སྲིད་

འཚོའི་བར་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་དགོས་ལ་མིག་
ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཤིའི་ཤོང་དུ་ཡང་སློབ་པ་མཐོང་བའི་སྲིད་དེ་དག་རྣམ་སྲིན་མཚན་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྲིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཁོ་ན་རྣམ་སྲིན་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་གིས་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་"མཚན་ཉིད་དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན།

བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། །སློབ་བར་བྱེད་པས་བསྐྱོད་གཞི་ལ། །འགག་ལ་
མངོན་དུ་སློབ་པ་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་རྣམ་པའོ། །སློབ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱོད་
གཞི་ལ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སློབ་པ་པའི་ཚེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
གསུམ་གྱི་ས་བོན་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་གོ། །

དེ་ཡང་ཚོགས་བྲུག་གིས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་གྱི་ས་
བོན་འཛིག་སྟེ་དེ་དག་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པས་སོ། །ཉོན་ཡིད་འཁོར་
བཅས་ཀྱིས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ཁོ་ན་བསྐྱོད་སྟེ། དེ་ནི་ཉག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
ངོ་བོར་གནས་པའི་སྲིད་ངོ་། །

སློབ་བྱེད་པ་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་སུ་རི་ལྷ་བུ་"དེས་ཤིག་ལ། འཇུག་
ཤེས་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཉིད་པ་མཚན་ཉིད་འབྲས་བུའི་དངོས་དང་རྒྱུའི་དངོས་

༡ བཀའ་ ༡༥ན་༡ན། མཚན
༢ བཀའ་ ༡༥ན་༣ན། ངས

པོར་ཉལ་ཏུ་སྐྱོར་ཏེ་འདི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་པོན་རྙིང་པ་གསོ་
བས་ཀུན་གཞི་ས་པོན་གྱི་ཆའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ལ། ས་པོན་གསར་པ་འཛོག་བས་
དེའི་རྒྱའི་རྒྱུན་བྱེད་དེ་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་
ཡིན་ཏེ།

ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྐྱོར། །དེ་དག་ལ་
ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །པན་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང། །རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་ཉལ་ཏུ་
སྐྱོར། །ཞེས་སོ། །དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི།
མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེ་སྤི་མའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་འབྲུབ་པའི་ས་
པོན་ཡང་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དེ་དང་སྐོ་བ་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེ་འགག་ལྟ་
ཅིག་ཏུ་བྱས་པས་སྐོ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཉིལ་དང་སྐྱུམ་གཉིས་ལྟ་ཅིག་ཏུ་གནས་
"ཉེ"སྐྱེ་འགག་བྱས་པས་སྤིས་མེ་ཉོག་དེ་"མེད" །ཀྱང་ཉིལ་ལ་མེ་ཉོག་གི་དེ་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱེད་དེ། མཚོང་བའི་ཚོས་ལ་ས་པོན་
ཡོངས་སུ་གསོ་བ་དང། ཚེ་སྤི་མ་ལ་དེ་མངོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ས་པོན་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཛོག་པའི་སྐོ་རྣམ་སོ། །དེའི་སྤྱིར་མཚོང་བའི་ཚོས་ལ་ས་པོན་
ཡོངས་སུ་རྒྱས་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བ་དང། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་གི་རྟེན་ལ་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་བ་དང་འགག་པས་སྐོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

༡ བཟླ་ ༡༥བཟླ། ༡
༢ བཟླ་ ༡༥བཟླ། ༡༥

བསྐྱོད་གཞི་དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ལེ་ན།

བསྐྱོད་གཞི་ལོ། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱོད་བྱ་བ། །སྐྱོད་བར་ལྷེད་དང་འབྲེལ་བ་
དང། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱད་བར་ལྷ་དང་ལྷན་པོ། །ཁྱད་བར་ལྷ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་བསྐྱོད་གཞིར་འཛོག་གོ། །

ལྷ་གང་ཞེ་ན། བརྟན་པ་ལི་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞིག་
དགོས་ཀྱི་སྐྱོད་གཞི་ལྟ་བུའི་མི་བརྟན་པ་ལི་བསྐྱོད་གཞིར་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བག་
ཆགས་འཆགས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་ཆགས་ཀྱང་རྒྱུད་ཚོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིས་
ལི་ཚོགས་བརྟན་དང་གཟུགས་བསྐྱོད་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཉེ། དེ་དག་ལོ། རི་སྐྱད་
དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལོ། །རྟེན་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ། །སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་དང།
འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ནའང་
མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་གཟུགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་གཞི་ཡང་བསྐྱོད་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དག་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་སྟོན་
གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་རི་སྐྱོད་སྐྱོད་
ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལི་སྐྱོད་
རྒྱུ་དང་ཚུན་ལྟ་བུའི་མི་མཉམ་པ་ལ་ས་སོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་མི་རུས་ཀྱི་ཉིལ་ལྟ་
བུའི་ལི་མཉམ་པ་ལ་རུས་པས་ན་ལི་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བའི་སེམས་ཏ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགེ་

བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །

བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ནི། བསྐྱོ་བར་རུས་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་ལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མི་
རུས་སོ་ཞེས་པས་འདུས་མ་བྱས་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །སྐྱོ་བར་བྱེད་
དང་འབྲེལ་བ་ནི། སྐྱོ་བྱེད་དང་བསྐྱོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་རུས་གཅིག་ལ་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་
དང་ལྡན་པ་ཞེས་དགོས་སོ། །འདི་ས་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་རུས་མི་མཉམ་པའི་ཚོས་
རྣམས་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་རུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །

མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་རུ་སྐྱུར་བ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་
གཅིག་རྟེན་རུ་སྐྱུར་བ་ལོ། །འདི་ས་ནི་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རེག་པ་སོགས་བསྐྱོ་གཞི་
ཡིན་པ་སེལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རེག་སོགས་དེ་དག་གིས་རང་འགྲུབ་པའི་ས་
བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བསྐྱོད་དམ་མི་བསྐྱོད། དང་བོ་ལྟར་ན། ཚོགས་བདུན་ལས་གཞན་
པའི་སྐྱོ་བྱེད་ཡོད་པར་འགྲུར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་རྒྱ་མེད་རུ་འགྲུར་ལོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་མེད་རུ་
འགྲུར་བའི་སྲིར་བསྐྱོད་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ལྷང་མ་
བསྟན་ཡིན་པའི་སྲིར་མི་བསྐྱོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྲོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ཡིན་པས་མ་
ཤིའི་བར་རུ་འཕེན་པས་འཇུག་ཅེས་འདོད་པས་གཉིས་བཤའ་ཀྱང་སྲི་མ་ལེགས་ཏེ་
གཞན་རུ་ན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོད་དགོས་པས་བསྐྱོ་གཞི་མི་རྟེན་པའི་སྐྱོན་
རུ་འགྲུར་ལོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་བཏུན་ཆགས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན།

སྤྱི་བཏུན་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཚམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་
མོ་སྤྱི་བཏུན་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་
ནི། །དམ་པའི་དོན་ཉེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་ཐོན་རྣམས་སྤྱི་བཏུན་ཡོད་དུ། །སྤྱིའི་ས་ཐོན་ནི་ནས་
དང་ལྷན་ལའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའོ། །དང་གི་ས་ཐོན་ནི་ཀུན་གཞིའི་ས་ཐོན་གྱི་ཚལ། །

མི་གསལ་བ་གཉིས་ནི། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ་དེ་ལ་ནི།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུར་གི་མི་གསལ་བ་འཕམ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
གཉིས་མི་གསལ་བའི་སྤྱིར་འོ། །

གཉིས་ནི་སྤྱིའི་ས་ཐོན་དང་ནང་གི་ས་ཐོན་འོ། །ཞེས་བསྟན་པ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཁ་
ཅིག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཅེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་རྣམ་བུར་འཕམ། དགེ་མི་དགེར་དབྱུང་ན་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བ་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །

ཡང་ན་གཉིས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམས་ལེས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་
དག་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྣམ་བུར་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཀྱང་གནས་སམ། རྟེན་
གྱི་དངོས་པོ་བྱས་པས་དེ་དག་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་
གསལ་དུ། མི་གསལ་བ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སམ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་གཉིས་མི་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་
བ་སྟེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་གཉིས་སུ་ཞེས་འདོན་ཏེ་ས་བོན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་
 དབྱུང་དམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཤམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་སུ་དབྱུང་ན་མི་
 གསལ་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་ས་བོན་ནི་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་བ་སྟེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གསལ་བའོ། །ནང་གི་ཡང་དགེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། བཤད་
 སྐྱར་ལས་ཀྱང་། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བའོ། །གཉིས་ནི་སྤྱི་དང་ནང་
 གི་ལོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་ཡང་
 གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་ཚོས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ས་བོན་ནི་སྤྱིའི་ས་བོན་
 ཏེ་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ནི་ནང་གི་ས་བོན་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཡང་ཁས་
 ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་གསང་དང་བཤད་སྐྱར་གྱི་བཤད་བ་སྲ་མ་ལྟར་ན་དང་
 བོ་དང་གསུམ་བ་ལྔ་བ་རྣམས་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ་བཤད་སྐྱར་གྱི་བཤད་བ་
 གཉིས་བ་ལྟར་ན་ཞར་བྱུང་ངོ། །དེ་སྐོར་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྐྱུས་བ་ལས། སྤྱི་དང་ནང་
 དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་
 ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་ཐུག་ཏུ་འདོད། །བཟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྐོ་བུ་བ། །སྐོ་བར་བྱེད་
 དང་འབྲེལ་བ་དང་། །སྐོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །དེ་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། །སྤྱིད་

ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་སྲུང་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྟུས་པའི་རྣམ་རིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ལུས་ཞེས་པ་ནས་
ཐ་སྙད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ན་མངོན་བརྗོད་
ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་ལ་འདི་དག་ཀྱང་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟུང་དུ་བསམས་
སོ། །དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་བག་ཆགས་དེ་
འཛོག་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ཁོ་ནས་འཛོག་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་
འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཉིད་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ནི། ཉོན་ཡིད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་
བཞག་པ་བདག་དང་གཞན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འཛོག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བེར་ཏེ་འཛོག་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ནི། འཇུག་ཤེས་དགེ་བའམ་མི་
དགེ་བས་བཞག་པ་སྲིད་པ་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་སྤང་བའི་ས་
བོན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྲིད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་

༡ བཞག་ ཏེ་བཟུང་ག

ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་བཀ་ཆགས་“ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་འདི་ཡོངས་
སྤྱི་རྣམ་པ་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་དོ་མོར་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དབང་མོ་དང་དོན་འདི་དག་
ལ་འདིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཤེས་རིག་གི་དོ་མོར་རྣམ་པ་ས་དེ་སྐྱད་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་མོ། །འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབང་མོ་སྤྱད་དང་གཟུགས་
རྒྱ་སོགས་དོན་སྣང་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་དབྱུང་བ་ན་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་ཆད་པར་
སྣང་པ་དེའི་ཚེ་ནི་དེ་དག་ཤེས་པའི་དོ་མོར་མི་འདོད་དེ་འཛིན་ཉེན་ན་”གྲགས་པ་བ་དང་
མ་དག་པའི་རྣོ་ལ་རི་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སྣང་རྣམ་གཞག་གྱེད་དོ། །

བཏགས་ཤིང་དབྱུང་བ་ན་དེ་སྣང་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་
བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཉེ་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་དོན་ཏུ་སྣང་བར་
ནི་དམིགས་པ་སྤྱི་གསལ་སྣང་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། རང་སྤྱི་ལོག་མ་
སྣང་གྱི་རྒྱལ་ལ་སྣང་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་དག་སྣང་བར་མི་རིགས་ལ་
གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་ཞེགས་ཀྱང་སྤོང་བ་རྗེས་སྤྱི་གསལ་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་
ཤེས་པ་ཉིད་དེ་སྣང་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་སྤོང་བཏགས་པ་ཡིན་མོ། །

དེ་སྐྱད་ཏུ་ཡང་སྟེན་ཆེན་བསྐྱུས་བར། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་གྱིས་
ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྟེ་གནས་སྐྱེས་ཅད་བསྐྱུས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །

རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་གནས་

༡ བཟླ་ ༡༧་བཅའ་ཞུ་ ཞེས་
༢ བཟླ་ ༡༧་བཅའ་ཞུ་ གྲགས་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་དོན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བཤོ། །

འོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ས་མཚན་
ཉིད་དེ་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏམ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་
འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་སྲིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དབེ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབེར་ན་མི་ལམ་ན་དོན་
མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་བི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་
དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ནགས་ཚལ་དང་ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྒྲུང་གི་དེ་ན་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དབེ་འདི་ས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་སྣོས་པས་ནི་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱིག་
རྒྱ་དང་རབ་རིབ་རྣམས་དབེར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བཞི་ཚན་དང་པོར་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱུ་མོང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་
དང་། ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་པ། །ས་བོན་རྣམ་བཞི། དེ་ཡང་ས་བོན་སྐྱུ་
མོང་བ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤང་གི་སྤོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ། །སྐྱུ་མོང་
མ་ཡིན་པ་ནི། བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ། །

དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། ཚོར་བ་དང་
བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་སྤོད་ནི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཐེན་པས་བདེ་
སྤྱུག་གི་རྟེན་དུ་མི་སྤང་ལ་བརྒྱད་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུ་བས་སོ། །དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་

༡ ཟླ་ ༡༥ནང་། ཟླ་ ༡༥བཤམ་ དེ་ལ

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་
ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་མོང་གི་
སྤོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོ་སོ་རང་གི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱོད་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་མེད་པ་
འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་
འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན། །འིན་ཏུ་སྤྱངས་
དང་སྤྱད་ཟེན་དང་། །མ་ཟེན་པ་དང་བཞི་རུ་འདུལ་གསུངས། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
ས་བོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཅ་ཉོན་དང་ཁོ་བ་དང་ཁོར་བུ་འདྲིན་པ་
སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །

འིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་ས་བོན་ནི། འདིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་
བོན་ནོ། །སྤྱད་ཟེན་པའི་ས་བོན་ནི། དགེ་མི་དགའི་ས་བོན་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་
རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འོ་མོར་རྣམ་པར་སྐྱེན་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་
དང་འབྲ་བར་སྦྲར་ཡང་རྣམ་པར་སྐྱེན་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱད་མ་ཟེན་པའི་ས་བོན་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེས་ཅོམ་ནས་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོས་པར་
གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་སྤྱོས་པ་དུ་མ་རྒྱུད་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འདུང་།
ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
དགོ་བའི་ཚོས་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་
པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྤྱད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ས་
བོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཟིན་པའོ། །མ་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་
མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་བོན་ཉེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སློབ་པ་
འགྲུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་སྤྱད་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་གསུངས་པ་ནི།
རིམ་པ་ལྟར་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ན་ས་བོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་འགགས་པ་ལྟར། བདེ་འགོ་ངན་
འགོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་སྤྲིན་ཟིན་པ་ནི་མེད་པའི་སྲིར་
གསོ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། འགྲས་བུ་མ་གྲུང་བའི་བག་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསར་
པས་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་གཉིས་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱེས་གྱི་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་དག་རང་གི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྗེས་
གཅིག་གསུངས་པ་དང་ཅེ་ན། བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཉེན་ལས་ནི། །རྗེས་གཅིག་ཐ་དང་གང་
ཡང་མིན། །རི་ལྟར་ན། གཅིག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགོ་
བ་ལྟ་ཡི་ས་བོན་རྣམས། །འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱང་འཚོལ་སྲིར་
གཅིག་ཉིད་མིན། །ས་བོན་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཉེ།
གཞན་དུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་ཆ་དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་

ས་བོན་ལ་ནི་དམིགས་ས་དང་རྣམ་ས་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཡང་འགྲོ་བ་ལྗེས་ས་བོན་རྣམས་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྗེས་ས་བོན་རྣམས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་ལྗེས་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་དུས་མཉམ་དུ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་རྗེས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ན་ས་བོན་ལྡོ་བོ་དེ་རྗེས་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་འདོད་ན། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འདོད་བྱེད་མི་དགོ་བས་བཞག་པར་ཐལ། བན་འགྲོའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཡང་བན་འགྲོའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འདོད་བྱེད་དགོ་བས་བཞག་པར་ཐལ། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ལ་སློབ་ལོ་གྱི་འདུག་པ་ཡངས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་འབད་ཅིང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅོམ་ཤར་བ་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་ལྗེས་ས་བོན་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེས་པོ་དང་གཟུགས་གཞན་ལོ་སྣམ་དུ་སེམས་ན། འདི་དབྱེད་དེ། ཅི་གཟུགས་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་དེས་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། ཁྱོད་ནི་གཟུགས་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་དེས་པོ་དེ་སྐྱེ་དང་བྱི་རོ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་རྗེས་གཅིག་པར་འདོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན་ན་རྗེས་གཅིག་པའང་ཡིན་ལ་རྗེས་གཞན་པའང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྐྱོན་པའི་ཚིག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱོན་བ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་ཅོད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་སྟེ། །ཤེས་ཡིན་ན་གཞན་
 ཤིང་མིན། །གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤེས་ཤིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་སྲིད། །ཞེས་
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་
 ལྟར་ན་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་མ་ལོག་པའི་སྲིད་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་ལས་གཞན་ཡང་ཤིང་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ཤེས་ཤིང་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྗེས་རྣམས་པན་ཚུན་ལ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་སྲིད་ཞེས་གསུངས་པའི་
 རིགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་ལོ། །དེས་ན་རི་སྲིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་སྲིད་རྗེས་སུ་བྱུང་པར་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་
 སྲོལ་གཉིས་པོ་སྲོང་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ནས་ཆ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་རྗེས་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དགག་པར་མི་རུས་སོ། །ཡང་ཁམས་ཀྱང་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྲུང་ཏེ། འདི་ལྟར་
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷས་སྟོམས་འཇུག་བསྐྱོམ་པའི་མ་སྐྱབས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་
 སྐྱོན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་
 དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། ས་བོན་དེ་འདོད་པའི་སར་
 གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྲུང་ཏེ། གསར་དུ་བཞག་པའི་ས་བོན་དེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་
 ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །

༡ ཟླ ༡༡བཤམ། ཞོལ། ༡༩བ ༣ན། དགོས
 ༢ བཟླ ༡༠བཤམ། རེན།

སོ་སོ་ཐ་དད་དམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ཤེས། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་
 དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་དེ་འབྱུང་
 བའི་མ་སྤྲི་བྱུང་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ས་
 བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ། དེ་ལྟར་
 རྩོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྤང་བས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློམ་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དེ་
 ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་
 ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་བཤད་སྐྱུར་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་
 ཆགས་རྣམས་གནས་པར་བརྗོད་དེ་རྒྱས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པའི་བྱུང་པར་ཉེ་རྒྱས་པ་ཡང་རྒྱས་པ་ཅན་དེ་
 ཉིད་དམ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དམ་
 ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་འདི་ཚུལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྒྱས་པ་ཅན་རྒྱུར་བྱས་
 བས་བཏགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཀའ་བས་ན་སློབ་དཔོན་འདི། རྒྱས་པ་བཏགས་
 ཡོད། རྒྱས་པ་ཅན་རྗེས་ཡོད་དུ་བཞེད་པའི་སྤྱིར་བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ལྡོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བས་དེ་གཉིས་
 རྗེས་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་ཚོས་སྐྱད་འབྲུགས་

༡ ཟླ ༡༡འཕེལ། ཞེས། ༡༠ན་ཟླ། དེའི
 ༢ ཟླ ༡༡འཕེལ། ཞེས། ༡༠འཕེལ། དང་དེ་ཉིད་དང་

བས་ན་རང་སྐྱད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མཛོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་འགྲེལ་བ་ནི། ས་ཐོན་དང་རྒྱས་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གོ། ས་ཐོན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་སྐྱ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་གོ། །

དེས་ན་བསྐྱོས་པའི་ས་ཐོན་འདི་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱང་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ལྡན་བ་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་ཐོན་དང་ལྡན་བ་དང་། དབང་དང་ལྡན་བ་དང་། ཀུན་འབྲུང་བ་དང་ལྡན་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལྟ་ན་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གོང་དུ་བྲངས་བ་དང་། དོན་གསང་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ས་ཐོན་དང་རྣམ་པར་སླིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲངས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ས་ཐོན་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་བ་ནི། ས་ཐོན་དང་རྣམ་སླིན་མ་བྱེ་པའི་“རིགས་”བཤད་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ས་ཐོན་དང་རྣམ་ཤེས་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་བྲིས་པ་ན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་དོན་གསང་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་བ་ནི། གོང་གི་འཕྲོས་བཙའ་ན་བསྐྱས་

སའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འདུག་པ་དང་། སོ་སོ་ཐ་དད་དམ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་
 ཀུན་ཞལ་"འཆམ་'བར་བཟུམ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གསལ་དུ་ས་བོན་སྡེ་མའི་རྒྱུ་
 འདུག་པས་ས་བོན་གྱི་མའི་དུས་ཐ་དད་པ་ཁོ་མའི་རྒྱའི་རྒྱུ་ཡིན་ལོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ་
 བེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུ་བ་མཉམ་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །མཚུངས་
 བ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་རྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །ཞེས་པ་དང་། བཤད་སྐར་དུ། བག་ཆགས་ཚམ་ནི་ཀུན་གཞི་རྒྱས་པར་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཚམ་མཐོང་བས་འཁྲུལ་བར་མི་རིགས་སོ། །གལ་
 ཏེ་ས་བོན་དངོས་པོར་འདོད་ལ་རྗེས་སུ་མི་འདོད་ན། ལྷོན་མེད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་སྐྱེ་མཆེད་དངོས་པོ་ལ་རྗེས་བཏགས་
 གཉིས་སུ་འབྲེད་དེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་བྲས་སུ་བཞེད་ལ་རྗེས་སུ་མི་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ལུགས་མ་འབྲེས་པར་འབྲེད་པ་
 བེ་མཁས་པ་མཚངས་པ་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པའོ། །

བག་ཆགས་དེ་དག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་
 གང་ཞེ་ན། འཛོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་
 བསྟན། །མ་བསྐྱིབས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་
 བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྷན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་
 བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་

༡ རྗེ། ༡༤བ། འཆམ་

བས་མི་དགོ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཞེས་བག་ཆགས་དགོ་མི་
དགོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་
བསྟན་དུ་འདོད་ན་རྣམ་སྲིན་གྱི་“རྒྱ”མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་ཤེས་དགོ་མི་
དགོ་ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་
ཐལ་བ་དང་། སྐྱོམ་བ་ཐོབ་ནས་ཇི་སྲིད་མ་བཏང་བར་དུ་དགོ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མི་
འབྲུང་བར་འབྲུང་ཏེ། རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་ལ་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དང་རིགས་མ་ཐུན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཚོགས་རྒྱལ་འགགས་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་ནི་མེད་ལ་ས་བོན་ཡོད་
གང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགོ་དང་མི་དགོ་མཚན་ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་མེད། །ཅི་སྟེ་སྤར་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བག་ཆགས་དགོ་མི་
དགོ་མཚན་ཉིད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་གོ། །ཇི་སྟེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་
བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཡོད་པས་བག་ཆགས་དགོ་
མི་དགོ་མཚན་ཉིད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་ཡང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་
པ་ཞིག་ཡོད་པར་འབྲུང་ཏེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པ་དེ་དེ་ན་མཚན་
ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁམས་གོང་མ་

གཉིས་ན་མི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཡང་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་
ལྟེ། རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་འདྲིལ་
བྱེད་དགེ་མི་དགེས་འཕངས་ཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲིལ་བྱེད་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཡིན་
པས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། གཞན་ཏུ་བྱུང་གཞི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་མ་ཡིང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྲུང་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་
མ་ཐུན་མི་ཏུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། འདྲིལ་བྱེད་དང་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་རྒྱ་མ་ཐུན་ཆགས་སུ་མི་འགྲུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་
དེ། རི་སྤོང་བསྐབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཚོས་རྒྱ་དུ་ལ་ཉེ་བ་ན་དོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་བྲན་
ཤེས་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཆལ་བྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་སྟོན་པའི་ལུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཅམ་
གྱིས་སྤང་སྤངས་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་འདྲིལ་ལུས་ལ་དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་མི་གསལ་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་
བཀའ་བའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་ལུབ་པོ། །འོ་ན་དོན་གསང་དུ། རང་གི་ཡང་ཅུང་ཟད་
ཅིག་མི་གསལ་ཉེ། རང་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཚོས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ས་བོན་རྣམས་ཀྱང་མ་
བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ཚོས་ཉིད་འགྲུང་བ་ཁོ་ནར་འགྲུང་གི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་དགེ་བ་

རས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣ་དང་བ་གང་གི་ཚེ་ཚོན་གྱི་སྣོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཚེ་རས་ལ་
ཚོན་རྣམས་གྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་
དུས་ན་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འབྲུབ་པའི་ཚོན་གྱི་སྣོད་དུ་མངོན་
པར་སྟོབས་ན་”ཚོས་’སྣ་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
ཟ་བ་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་བར་
བྱའོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་གཤོད་མ་ནས་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་
གསར་དུ་བསྐྱོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །ཚོས་
ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྟོན་མེད་སྐྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀར་འདོད་བའོ། །

བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་ལ།

རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་མོ། །གང་ཞེ་ན།
སྟོ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་
མེད་གསར་དུ་བཞག་པ་དང་སྲར་བཞག་པ་སྟོ་བྱེད་ཀྱིས་གསོ་བར་འདོད་པ་དང་།
ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་གསོ་བ་དང་སྟོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་འདོད་པའི་
ལུགས་གསུམ་དོན་གསར་དུ་བཀོད་ནས་པན་ཚུན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་འགལ་
སྟོང་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་ལུགས་དང་པོ་འཐད་སྟོབས་སུ་ཁས་སྲངས་ཀྱང་འདིར་ནི་
སྟོབས་གསུམ་པ་བརྒྱུད་འོ། །དེ་ཡང་ཟབ་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་

༡ ཟླ་ ༥༥༧༣། ཟླ་ ༥༠༧༦༣། ཚོས་

དང་། རྣམ་སྐྱོན་གྱི་ས་བོན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཚོས་ཉིད་གྱིས་
གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སར། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔལ་འཛུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཤིག་འབྱུང་བར་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་གཅིག་ནས་
གཅིག་དུ་བརྒྱུད་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་བའི་དུས་ཚན་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །

རྒྱ་མ་ཐུན་དང་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་ས་བོན་གཉིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་འཇུག་ཤེས་
དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས། གུན་གཞི་དང་སྐྱེ་ལགས་ལྷན་ཅིག་དུ་བྱས་པས་མ་
འོངས་པ་ན་འཇུག་ཤེས་རིགས་འབྲུ་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་འཛོག་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་
སྐྱོན་འཕེན་གྱི་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པས་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་ས་བོན་
བཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་གསལ་དུ་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ཞིག་འཛོག་གྱི་
ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་དང་གསལ་དུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ལོ། །ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ལ་གྱེད་ན། རིགས་ནི་ཐོག་མ་ཡང་མེད་ལ་འཛོག་གྱི་
ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་
མ་ཐུན་གྱི་ས་བོན་གསལ་དུ་སྐོད་མཁན་དེ་ཡང་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་ས་བོན་ལ་ཞིག་ལས་
འབྲུང་བ་ས་བོན་དེ་ཡང་རྒྱ་མ་ཐུན་འཛོག་གྱི་དེའི་ལྟ་མ་ཞིག་གིས་བཞག་དགོས་
པས་ཐོག་མ་མེད་དོ། །

རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲུང་བར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་སེམས་
དགོ་མི་དགོ་མ་འོངས་པ་ན་རིགས་མ་ཐུན་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་མ་བཞག་པར་འབྱུང་བ་

དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྲུང་ལ།
 རྒྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་འབྲེལ་དུ་སྤྱད་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པར་འགྲུང་རྟོ། །གང་
 ཡང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྩུང་དུ་གསར་དུ་བཞག་པ་དེ་སྤྲིས་ཐོས་པས་གསོ་ན་རྒྱ་
 མ་ཐུན་དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གསར་བ་གསོ་བར་འགྲུབ་ཅིང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
 ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་ཐར་བའི་རིགས་སད་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འབྲེལ་བའི་
 ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 དཔུང་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་འཛོག་གུང་གྱིས་གསར་
 དུ་བཞག་པ་མིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བརྟམས་པར་གུང་བ་ཅ་མ་
 ཞིག་གོ། །གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་མི་འགྲུང་རྟོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་ཐོས་པས་བཞག་པ་ནི་མེད་ལ་ཚོས་
 ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་ཅ་མ་ནི་བསྐྱབས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཅ་མ་
 ཞིག་ཡོད་པས་རིགས་སད་པར་ཐལ་བ་ཅི་ཞིག་དགོས། འདིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་འཛོག་གུང་
 ལ་མ་སྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན།
 གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་གུང་གི་རྒྱུན་དང་སྤྱད་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
 སྒྲོམ་པ་འབྲེལ་བར་འགྲུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཛོག་གུང་གྱིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་པར་
 གདོད་མ་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་རྣམས་དང་སྤང་ནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཐོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱད་ལ་
ལྡན་པའི་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྐྱད་དང་
ནང་གི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་སྤང་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་
བརྟམ་པར་བྱས་པས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ལ་འཛོག་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀ་
ཡང་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་
ས་བོན་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་ཅམ་མིན་གྱི་གསར་
དུ་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། “བསྐྱབས་པའི་རིགས་ཚོས་ཉིད་
གྱིས་ནི་མི་གནས་ལ་གསར་དུ་རིགས་འཛོག་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ།
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྦངས་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའམ། རྒྱས་པའམ། རྒྱུན་གྱིས་
ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བསྐྱབས་པའམ། རྒྱས་པར་བྱས་
པའམ། རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲིང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོར་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་

༡ ཟླ ༡༧་བཟའ། པ
༢ ཞོག་ ༡༩་བཟའ། བསྐྱབ

ཐོན་དེ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་
འདྲིལ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་སྒྲངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པའི་རིགས་སུ་འདྲིལ་གོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤར་གྱི་དོན་གསང་གི་ལུང་དང། འཕགས་པ་རྣམས་ལོ་སྤེལ་
སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། གཞན་དག་རིགས་ནི་སྤྱི་མཆེད་དུ་གྲག་གི་ལྷན་
བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང། རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འགྲིག་པར་ཡང་འགྲུར་རོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པས་རིགས་མཚན་ཉིད་པའི། སྤར་
བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་རྟེན་དང་
ཚོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཡང་ཁམས་བྱང་རྩལ་ཡོན་ཉན་འཕྲིན་ལས་
བཞི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་འགྲུར་བ་ལ་
རིགས་སུ་འདོགས་པ་བཞིན། ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལ་འབད་པས་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཉན་འབྲུང་བར་འགྲུར་བ་ཅམ་ལ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལྷག་མ་མེད་ཀྱི་ཆེ་ལྡོག་པར་མི་སྤྲོ་བར་གྲུར་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
བསྟུན་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ན་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམས་བྱང་མི་རུང་སྟེ། འདྲིལ་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་ཐོན་དེ་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པ་ལ་གནས་སུ་མི་
རུང་བར་བསྟན་པ་རང་ལུགས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུར་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུན་མང་པོ་འདྲུག་གོ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་རིགས་ཐོབ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་

མེད་པར་འགྱུར་བ་དང། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྒྱུ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་
 ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་བརྟམ་པར་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རྒྱས་རིགས་ཡིན་ལ་དེ་
 གཉིས་ཀྱང་རྒྱུར་ཡོད་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་བཤད་པའི་སྲིར་དང། རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པའི་རིགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྒྱུར་བཤད་པས་ན་ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་མ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་དང་བོས་གཞོད་པར་མི་
 ལུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་གྱིས་བརྟམ་པར་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་ཐོས་པ་ལན་
 མང་དུ་བྱས་པས་རྩུང་དུ་དང། དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་འབྲིང་དང།
 དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་ས་བོན་གྱིས་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་རྟམ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དང། ས་
 བོན་རིགས་འབྲ་ལྔ་མས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པའི་མ་ཐུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་
 དེའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང། རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུན་
 དང་མ་སྲད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་སྲིར་རོ། །

ཉེས་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཟག་བསྐྱུས་སུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་སྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་སྐྱབས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ལྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 རྒྱུར་པ་ཡིན་པར་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀས་བཀའ་བའི་སྲིར་དང། རིགས་དང་བོ་ངོ་ཐོ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེར་ཡང་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་རྒྱ་
 དང། རྗེས་ཐོབ་གཟུགས་སྐྱེའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་སྲིར་དང། ལྟོབས་གཞན་དུ་ཡང་

ཚོགས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་དོ། །འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དག་རིགས་ལ་ཡང་དེ་
ལྟར་དགོས་ན། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་ལོངས་སྐྱབས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་
པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་དགོས་པས་རིགས་གཉིས་སུ་
མ་ངེས་བར་གསུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་དོ། །མི་འགྱུར་ཉེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱས་རིགས་སུ་
གཅིག་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་བར་མི་ལུས་ཉེ། སྲ་མ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
འདི་ལྟར་དོ་སོ་ཉིད་སྐྱབས་དང་གཟུགས་སྐྱབས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་དེའི་རིགས་ཀྱང་འདུས་
བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་འདོད་དགོས་ཞེས་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཞན་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་རྟེན་ཚོས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་
འབྱེད་པས་རིགས་ལ་དངོས་སོ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་
ཀྱང་བརྗོད་བར་མི་ལུས་ཉེ། དེ་ནི་ཐེག་གསུམ་རྒྱུ་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་གི་མཐར་
ཐུག་ཐེག་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་ཁམས་ཐ་དད་
དང་། མོས་པ་ཐ་དད་དང་། ངེས་བར་སྐྱབས་མི་སྐྱབས་དང་། ས་སོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་
དག་གསུམ་དམིགས་པས་ན་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྐོ་
ནས་རྒྱ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་དབགས་ཀྱི། རྟེན་ཐ་དད་པས་རིགས་ཐ་དད་པར་མ་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཡང་བྱང་ས་ལྟར་སྐྱེ་
མཚེད་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་སོན་དེ་ཀུན་
གཞིའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱིས་

ལན་མང་དུ་གསོས་བཏབ་པས་རྣམ་གྲང་གི་ས་བོན་འཕེལ་ཀྱལ་ཉོན་ཀྱི་ས་བོན་
འགྲིབས་ནས། ངང་བས་འོ་མ་དང་ཚུ་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པ་འོ་མ་རིལ་གྱིས་སྒྲངས་
ནས་ཚུ་གསལ་བར་འགྲུར་བ་དང་འདྲ་བར་ས་བོན་གྲང་ཀྱལ་གཞི་དང་ཐ་དད་དུ་མི་
དམིགས་པར་འདུག་གྲང་ཀྱལ་ཉོན་ཀྱི་ས་བོན་འགྲིབས་རྣམ་གྲང་གི་སྤོགས་རྣམས་
རྒྱས་ནས་གནས་གྲུར་ཉེ་སྤྱུ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ཉེ། ཐེག་ཆེན་བསྐྱུས་
པར། “དེ་ལྟ་བུས་ན་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གྲང་བ་”ཡང་ས་བོན་
ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སོས་པའི་
བག་ཆགས་གྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གལ་ཉེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀྱལ་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོ་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་
གྱི་ས་བོན་དུ་རི་ལྟར་རུང། འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་དེ་
བས་ན་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ས་བོན་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་སོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་
བོན་ལས་དེ་འབྱུང་དོ། །སོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཀྱལ་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་འོན་ཉེ་མ་ཡིན། གལ་ཉེ་ཀྱལ་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། རི་ལྟར་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་དུ་རུང། ཅི་སྟེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་སོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་བོན་དེ་ཡི་གནས་རི་ཞིག་ཡིན་

༡ ཟླ་ ༡༥བཅའ། ཞོལ། ༡༦བཅའ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན
༢ ཟླ་ ༡༥བཅའ། ཞོལ། ༡༦བཅའ། ཡང་ མེད།

བར་བཏུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
སུ་གྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་གནས་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཅིག་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། འོ་མ་དང་ཚུ་བཞིན་ལོ། །དེ་ནི་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་
ལ་བག་ཆགས་རྒྱང་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབྲིང་པོར་འགྱུར་དོ། །བག་ཆགས་
འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
སྟོན་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་
སྤྱིའི་ས་བོན་དུ་བཏུ་སྟེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་
པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་སེམས་མ་གྲུང་དུ་བེན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པའི་
གཉེན་པོ་དང་། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་
དེངས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་
ལྷན་པའི་རྗེས་སུ་མ་སྤྲུག་པའོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་
ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་བསྐྱུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་

༡ རྟོལ། ར་པོ་ནལ་གྱི་པའི་སྤྱིར་
༢ རྟེ། ར་པོ་ནལ་གྱི་ལོ་ལ། ར་པོ་ནལ་གྱི་བས་བསྐྱུས་པ།

བའི་ལུས་སུ་བསྐྱུས་པར་ཡང་བཏུང་། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་
ཚོས་གྱི་སྐྱུ་དང་རྣམ་པར་ཐོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཚེན་
པོ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབེལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡང་"འབྲི་ཞིང་གཞས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གཞས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་
པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ས་པོན་མེད་པར་གྱུར་པ་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཇི་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མ་ཡིན་པ་ཚུ་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་"གཞས་ལྷན་ཅིག་གཞས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
འབྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་བས་ཚུ་ལ་འོ་མ་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སའི་བག་ཆགས་
འབྲིབས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་བག་ཆགས་འབེལ་ཏེ་གཞས་སྐྱུར་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་བྱང་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་དང་། རྣམ་པར་ཐོལ་བའི་
ལུས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཞས་སྐྱུར་ལ་དབེ་གཉིས་སློས་པ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི།
བཤད་སྐྱུར་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
སྐྱོ་བུར་གྱི་སྤྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་ནི་བསྟན་པའི་ཚོས་ཏེ་དེ་
རྒྱ་ལས་བྱང་བར་གྱུར་ན་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་མཉམ་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །དེའི་བག་
ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐག་པ་མེད་པའི་སེམས་གྱི་ས་

༡ རྒྱ ༣༠བ༥ན། གྱི
༢ རྒྱ ༣༠བ༦ན། གཞས་ མེད།

མོན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་སྐྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྫོང་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མེད་ཅིང་སོགས་པ་མེད་པ་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
པའི་ཚོས་སོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དང་སྟན་ཅིག་ནི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཕེལ་བའི་གནས་བསྟན་
པའི་ཚོས་སོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་རྟེན་པའི་གནས་ཀུན་གཞི་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བཅེངས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཚམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གྲོང་མི་ཞིག་ལྷགས་སྐྱོག་ལ་སོགས་པས་བཅེངས་པ་དང་
བྲལ་བ་ཚམ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལོག་པ་"ལ། །འབྲས་བུ་ཚམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་
པའི་དབང་སྤྲུག་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་
པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟོབས་དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ་མཚར་གྱི་ཡོན་
ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་
པས་རང་དབང་མཚོག་སོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཅེངས་པ་དང་བྲལ་མ་ཐག་
ཏུ་སྐྱེ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་སྤྲུག་སྤུལ་སྤུལ་ཚོགས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་
པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་པའི་དཔེ་ནི་འདིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱི་

༡ ཟླ་ ༣༡བཅུ་ ཞོལ་ ༡༧ན་ཟླ་ ༥ མེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེའི་ལྗོན་ཏུས་གང་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་ལ། ཀུན་གཞི་ལོང་ས་མ་ཡིན་ཏེ། །འདྲི་བ་
 བྱེད་གཉེས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་
 འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རལ། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་
 ལྗོན་པའི་ཕྱིར་དང། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྗོན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་
 དེའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་ས་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་
 མེད་ལ་སྦྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ས་མ་ལུས་བར་སྤངས་ས་ས་
 ཀུན་གཞིར་འདྲི་བ་བྱེད་གཉེས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ།
 ཐེག་བཙུས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སློབ་ས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 ལྗོན་གཉེས་གཅིག་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་ས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང། ཉོན་མོངས་པ་དང། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར་ཞེས་སོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་བབ་ཆགས་གསུམ་གྱི་ལྗོན་ཏུས་ནི། དོན་གསང་ལས། སྲིད་པའི་
 ཡན་ལག་གི་བབ་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་
 ཏུའོ། །འདྲི་བ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོས་པའི་བབ་
 ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། གཉེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་ཏུའོ། །དགོ་བ་དང་ལུང་ཏུ་མ་བརྟན་

འདི་ལྟར་དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
དང་། དག་བཙེམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་“ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེ་
བར་ཡང་སྐྱབ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ་འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱབ་ཞེས་སེམས་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟོ། །

བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སྲོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་སྲོབ་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གནས་
སྐབས་སེམས་ཡོད་པའི་དུས་སོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སྲོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་སྲོབ་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་སྤང་བོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་
འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སུམ་ཅུ་པར་ཡང་། དག་བཙེམ་ཉིད་ནས་དེ་སྲོབ་
གོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྤང་ཁོ་བོས་བསྐྱར་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ས་མཚམས་
མ་མེད་པར་གསུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། དག་
བཙེམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་རྣམ་སྦྱིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། བསམ་
ཀྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་ཀྱི་ཀུན་གཞི་
ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དག་བཙེམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། རི་རྐྱད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་
སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན་མི་

༡ ཞོལ། ༣༠ནེན། ཡོད་དེ་ཤེས་པ་དང་།

མཚུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཡིད་དང་
རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པོ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་
རྣམ་ཤེས་ལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་
སྐབས་དེར་བསགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་དེ་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་ཚང་བས་སོ་སྣམ་དུ་བསམ་
བས་ན་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དག་ན་མེད་
ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་སེམས་ནི་ཡོད་དེ་
སེམས་ཀྱི་དོན་བག་ཆགས་བསགས་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིར་
འཛོག་གྱེད་གསུམ་མཐ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་བསྐྱེད་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་
པར་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅེས་སོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱུང་དེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྟ་མེད་ནས་ལྟོག་པར་ཐེག་དམན་པ་དག་འདོད་
གསུངས། ཅི་གྲུབ་མཐའ་དམན་པ་གྱེ་གྲུབ་སྣེ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་
ནལ། ཐེག་པ་དམའ་བ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་བཞེད་བརྟག་གྲང་།

དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྣེ་བ་དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྷན་
ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ཡེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་
དག་གིས་ཀུན་གཞིའི་འཇུག་ལྟོག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་བསྐྱེད་

དགོས་ན་དེ་ཡང་“རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་སྤྱི་ལུགས་ཤེས་ན། འདིའི་འཇུག་པ་དང་
 ལྷོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་རྣམ་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟ་
 བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་པ་ཐེག་དམན་གྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་”ཞེས་མིང་
 དེ། དེའི་ལྷན་མེད་རྣམ་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ཆ་ལྷོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་
 ལྟར་ལྷན་མེད་གྱི་ཆེན་མོ་ཐེག་དམན་གྱི་ལས་གྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་ལུས་ཆུང་དུ་རིམ་གྱིས་
 བཏང་བའི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྦྱིབ་རྒྱན་ཆད་པའི་ལྷོག་པ་ཡོད་དེ།
 ལུང་པོ་ལྷའི་རྒྱན་ལྷོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མེད་གྱི་ཆེན་མོ་དག་
 བཙུན་པ་ཆེད་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཤི་བའི་ལོག་ཏུ་རིག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི།
 སྤྱི་བ་ལེན་དགོས་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ལུང་པོ་ཡང་ལོག་པའི་སྤྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་
 བ་ཡང་མེད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པས་ལུས་འབྲུབ་པར་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། འདི་ཞི་བ་
 ལྷོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉེན་ལོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྤོས་
 པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 འབའ་ཞེས་གོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ཁྱད་མེད་པར་
 འབྱུང་རོ་ཞེས་མི་འབྱུང་ཏེ། འདི་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙུང་ཡིན་
 གྱི། ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་མི་སྤངས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་“ལམ་”

༡ བཞ། ༣༡༧༧། རྟེན
 ༢ ཟ། ༣༧༧༧། ལོག་ ༣༡༧༧། ཟེ། ༣༡༧༧། གཅིག
 ༣ བཞ། ༣༣༧༧། ལས

ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེ་
བར། འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྟེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྲུང་འདས་ལ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྲར་ལྷར་ཡིན་ལོ། །འདི་ཉམ་ཐོས་དང་སྐོ་བསྐྱུན་ཞེས་ཀྱང་
བརྗོད་མི་ལུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་འདུས་བྱས་རྒྱུ་ཆད་པའི་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་ནི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་
པ་ནི། འདུས་བྱས་འགགས་པའི་མེད་དགག་ཅང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། སྲུང་པོ་
དང་བྲལ་བར་ནི་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྗེས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
ཀས་ཀྱང་། ལྷག་ཞིག་ཆོར་བ་བསེལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་
ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐའ། །ཞེས་པའི་
མདོའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་།

བྱེ་བྲག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་ལྟར། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་
པར་ཐར། །ཞེས་དག་བཅོམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་
གསུངས་པ་དང་། རང་གི་བྱུང་མཐའ་མ་སྐྱུན་པར་འདོད་དོ། །

རྣམ་འགྲོར་སྐྱོད་པ་ནི། བེམ་རིག་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་
བཞིན་ཉིད། ཆོར་བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཏན་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཡོད་པ།
མེད་དགག་ཅང་མེད་ཀྱང་མིན་ལ། རྗེས་བྱུང་གི་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པ། རྟག་པ་འགྱུར་
མེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་བཅས་པའི་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་

འཇུག་སྲིད་ལ། འདིར་སོན་ནས་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་
 པ་བསྐྱབ་པར། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡི་ཡི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། ཚུམ་བ་ཐམས་ཅད་དང་
 སྐལ་ཞིང་འབད་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 འདོད་རྩལ་རྣམས་མ་བྱེད་པར་དབུ་སེམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྩེན་ནས་རྣམ་སྲིན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་དུ་འགའ་ཞིག་སྲོག་པར་འདོད། འགའ་ཞིག་ལྷག་
 མེད་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་མི་སྲོག་ཅེས་ངལ་ཞིང་དུ་བའི་མཐའ་
 ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་བསྟན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཡུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཡུང་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པའི་སྲོམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་
 འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྲུབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅོམ་པའི་
 འདོད་པ་བཞུགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་
 མདོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ངེས་སུ་
 འདོད་རྩལ་དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འབྱུང་

མཉམ་གཞག་ན་“མེད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་མཉམ་གཞག་ལ་
 བསྐྱིབས་མི་བསྐྱིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཉོན་སྐྱིབས་མ་ལུས་པར་མ་སྦྲངས་པར་ཐར་པ་མི་
 ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐར་པ་ལ་”སྐྱིབ་མི་སྐྱིབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི། “སྐྱིབ་པ་དང་མ་
 སྐྱིབ་པའི་རང་གི་རོ་མོ་མ་ལེས་མིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་
 འཛོག་པས་ན་བསམ་མོ་རྒྱ་རྒྱུངས་པར་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཚོས་
 རང་ཉིད་བསྐྱིབས་པའམ་མ་བསྐྱིབས་པ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་གཞན་ལ་བསྐྱིབས་མི་
 བསྐྱིབས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་གཤེད་པའི་ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ལ་ལེགས་སྲེད་པའི་སྲིར་
 བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྲིད་འཕེན་དེས་ཀྱི་ཀུན་འགྱུར་མ་ལུས་པར་མ་
 སྦྲངས་པར་ཐར་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་སྲིར་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་
 བའི་ལས་སྲིད་པ་འཕེན་དེས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱིབས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་དག་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པས་བསྐྱིབས་པའོ་”ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་
 ལུས་ཏེ། སྐྱིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའམ། དེས་ཀུན་ནས་བསྦྲངས་པའི་ལུས་དག་གི་མི་
 དགེ་བ་ལ་གསུངས་པའི་སྲིར་དང་། དགེ་བ་དང་ཚེའི་ཀུན་ཉོན་མ་བསྐྱིབས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེ་སྐོར་དུ་འང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟེ། མི་དགེ་
 བ་དང་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟོ། །བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་

༡ བཟ། ༣༧བ་༣༧། ༩༥
 ༢ རྟོགས། ༣༣ན་༧། ལྷ། ༣༧༥། བསྐྱིབས་མི་བསྐྱིབ
 ༣ རྟོགས། ༣༣ན་༧། ལྷ། ༣༧བ་༥། བསྐྱིབ་པ་དང་མ་བསྐྱིབ
 ༤ བཟ། ༣༥ན་༧། ལྷ།

སྤར་བསྟན་པའི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་འདྲིའི་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་དགུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། སྤུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་རབ་འབྱུང་
 ཞིང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྲ། །རྣམ་སེམས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་
 ཅན། །བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཉལ་ཏུ་
 འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྫོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་
 རྟེ། །གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་གཞན། །རེག་སོགས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདྲིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ། །བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཉལ་ཏུ་
 འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སོ་སྟེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། །བསམ་
 གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་བ་དང་། །མནར་མེད་པ་ལ་
 ཡང་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་ཉལ་ཏུ་འཇུག་པར་འབྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདྲིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། །བཏན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་
 པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་རེགས་པ་དེས་དབག་པར་
 བྱའོ། །དེས་ན་ཉོར་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཚོར་བའི་དགའ་རྣམ་མ་ཡིན་གྱི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། །སྤུམ་ཅུ་པ་ལས། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རེག་
 སོགས་ལྟ་ལ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འང་བཤད་ཅིང་ཚོར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། །དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེམས་

༡ ཞོལ། ༣༩ན་༣༡། དེ་ཡི་རྒྱ། ༣༧བཤེན། དེ་ཡི་འོ

པའི་ཚོར་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་“དེའི་འོ”གཞན། །ཞེས་འབྲུང་བའི་
སྲིར་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་སྐབས་སུ་འབབ་པ་དག་ཁོ་ན་བསྐྱེས་པའི་སྲིར་
རོ། །འོན་ཏེ་ཚོར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ནི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་།
འོ་ན་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལ་
ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཅིའི་སྲིར་འདིའི་འཁོར་དགྲུང་རེས། ངའོ་སྣམ་པ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཡེང་།
འདོད་ཆགས་དང་གཉི་སྲུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་མེད། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་
པའི་གོད་པ། གཉི་སྲུག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། རྣམ་པ་སྟེ་དུག་
འབྲུང་བས་ན་འཁོར་བཅོ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་འབྲུང་བར་བཤད་
གྲང་དགྲུང་གངས་རེས་ཏེ། དུག་སོ་དེ་དག་གདགས་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་
རྣམ་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞི་ལས་གུད་ན་མེད་དོ། །རྣམ་དགུ་སོ་འདི་ལས་སེམས་བྱུང་
གཞན་མི་འབྲུང་བ་ནི། རྣམ་པར་དོན་གསང་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་
བས་མ་བྱིས་སོ། །

ལྟ་བུ་ས་དབྱུང་བ་ནི། ཅི་ཉོན་ཡིད་འདི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྟེན་དེ་གང་དུ་
སྐྱེས་པའི་ས་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་གཅིག་གིས་འདོད་
པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་ཉོན་ཡིད་མི་ལྡོག་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྲུང་དུ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཉོན་

ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྲིད་པས་རེས་སུ་བཅས་པས་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་རྣམས་རྒྱས་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཏུ་སྐྱེས་པ་"དེའི་འོ"ཞེས་འགྱུར་བ་
དང་། རི་སྐྱད་བཤའ་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྐྱོགས་གཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོགས་དང་པོ་ལ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་
དེ། འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོར་འབྲིག་པ་
ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིད་མི་བདེའི་གདུང་བ་མེད་
པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་གདུང་བར་བྱེད་པ་མེད་པས་
ན། ཁ་སྤྱིར་ལྟས་ཀྱི་ཆགས་སྤང་འགའ་ཞིག་ཅེས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འདི་ནི་
བདག་ལྟ་སྐྱོན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་འདི་གཉེན་པོའི་མ་ཐུས་"སྐྱོགས"ལ་
ཐག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

"འདི་ལྟ་" འུའི་ཡིད་འདི་འདོག་སྐྱོགས་ཀྱི་དུས་གང་ཞེ་ན།

འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་མཐར་
ཐུག་པོ། །འདི་ལ་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བའི་སྐྱོགས་དུས་དང་། མཐར་ཐུག་གཏུན་
སྐྱོགས་པའི་དུས་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་
དུས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་
དུས་སོ། །གཉེས་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་
དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱམ་ཅུ་པ་ལས། དག་བཅོམ་

༡ ཟླ ༣༡བཅུ་དེ་ཡིའོ
༢ ཟླ ༣༡ན་ཟླ་ཚོགས།
༣ ཟླ ༣༥ན་ཟླ་ཞོགས། ༣༥ན་ཟླ་དེ་ལྟོ

མེད། འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་ན་མེད། །འདིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་
 མེད། །འདི་ནི་གྲུང་པ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་དང་། གུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་། ཡིད་གང་
 ཞེ་ན་གང་དུས་ཏྲག་ཏུ་རྫོམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་རྟོ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་
 དང་། རའོ་སྒྲུམ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། མ་རེག་པ་"དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 ལམ་མངོན་དུ་གྲུང་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་
 མ་གཏོགས་པར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེ་ལྟར་བྲུས་ན་ཡིད་ནི་གཉིས་ཏེ། ངར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་
 ཡིད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་རེམ་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། གུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་ཅེས་
 གྲང་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་སུ་ཡོད་པ་དང་།
 ཚོགས་དུག་ལས་གྲུང་ན་གཞན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཚོགས་དུག་
 མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་བྲུས་ནས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་པ་དང་བཅས་
 པར་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཚོགས་དུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྲུས་ནས་རང་འགགས་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྟེ། བའི་གོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཡིད་
 བེ་གཉིས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་བྱེད་པས་གནས་སུ་གྲུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། བའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་

༡ ཞོལ་ ༣༥བཅུ། དང་ མེད།

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འདྲིལ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ངོ་
སྟོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་
བར་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྲིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པ་དང་
ངར་སེམས་པའི་སྲིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དབང་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་ཡིད་མེད་ན། དེ་དག་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དག་
བཅོམ་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་
གནས་གྱུར་བས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་ཡིད་ལྡོག་
པའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་འདོགས་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་འདྲིན་པ་ལོག་གྱུར་
ཀྱང་། །“དེའི་རིགས་ཅམ་ཡོད”སྲིར་དང་། །ཚོས་འདྲིན་སྐྱེད་རུས་མ་ལོག་
སྲིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་
སྤངས། །འདིའི་ལན་ལ། མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་དེ་ཟག་པ་དང་
བཅས་མ་བཅས་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྒྱུན་
ཆད་པའི་ལོག་པ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་དེ་ཅུང་ཡང་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་ཡིད་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་སྲིར་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་

༡ ཟླ། ༣༣ན་ལྷན། དེ་ཡི་རིག་ཅམ་ཡིད་ ཞོལ། ༣༩ན་ལྷན། དེའི་རིག་ཅམ་ཡིད་ ཟླ། ༣༠ན་ལྷན། དེ་ཡི་རིག་ཅམ་ཡོད

དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ཉེ་ཞིང་། རྒྱུ་ལྡན་ལྡན་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ཚོ་གསུམ་གྱི་
ལྟར་རེས་བཟུགས་ལ་ལྟོད། །རེས་སྐྱོ་"མཉམ་འཇུག་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་རིགས་མི་
མཐུན་མེད་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །འདི་ལྟར་
ཡང་དོན་གསལ་དུ། འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་སྣོན་ལས་པར་འཇུག་པ་སྣོན་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་རེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་
ཡིད་གྲུར་པ་གནས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །

དགོངས་པ་རེས་པར་འགྲུལ་བའི་མདོ་ལས། རེས་འགའ་ནི་གཅིག་དང་སྟེ་
གང་གི་ཚེ་ཡིད་དང་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྒྱུ་། །གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་ཚེ་གྲུར་པ་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་
པ་ཞིག་ཏུ་གྲུར་ན་ནི། འདི་ལ་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་འདི་སྐད་དུ་རེས་འགའ་
ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་
འབྱུང་རྒྱུ་། །གཞན་ཡང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚོགས་ལུལ་ལ་རབ་ལས་ཏེ་སྟེ་བ་རྣམས་དེ་མི་ཉེ་བའི་སྲིད་རྒྱུ་ཚད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། "རིགས་ནི་ཡིད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཉེ་བ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་གོ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཚད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་དང་བ་ལ་རྣམ་འབྱོར་སྲོད་པའི་སྣོན་
དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཚེའི་ཡིད་དེ། དེ་
ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་

༡ ཟླ ༩༠༧༧། ལ་ཉེན
༢ ཟླ ༩༠༧༧། ཞོ་ལ། ༣༩༧༧། རིགས་ནི་མེད།

ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། ཡིད་རྒྱུན་ཚད་པ་ཡང་མེན་ཅིང་། འདིག་ལྟ་སོགས་བཞི་དེའི་
 ཆེ་ས་བོན་ཅམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེ་ཡང་། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་
 ཏུ་མཚོང་བའི་ཡིད་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་ཟག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཀུན་གཞི་ལ་རང་
 གི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གནས་པ་ལས་གྱུར་བ་བཞིན་དུ། དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱང་ཟག་མེད་
 གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ལས་ཀུན་གཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟག་མེད་ཏུ་
 འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས། ཟག་བཅས་གྱི་སེམས་བ་དག་བ་ལྟ་སུ་མངོན་ཏུ་གྱུར་
 བ་ན་ཉོན་མོངས་བཞིའི་ས་བོན་ལས་རྩ་ཉོན་བཞི་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡིད་དེ་ཉོན་
 མོངས་བ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གསང་ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་
 གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་”རྒྱུན་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ས་
 བོན་གྱི་གནས་སྐབས་པར་འདོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་རང་གི་རིགས་ལ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་
 བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྱུང་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདིའི་ལུགས་གྱིས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་མོངས་བ་བཞི་མངོན་
 གྱུར་ཏུ་མེད་པས་དེས་བྲི་མ་ཅན་དུ་བརྟོགས་པའི་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དེ་བཞི་
 དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་ཏུ་གྱུར་བ་འདོད་པས་ན་བདག་རྒྱུན་ཡོད་པར་འདོད་
 དོ། །ལུགས་གཉིས་བ་ནི་མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སུ་ཡོད་
 པར་འདོད་དེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དོ། །

༡ ཟླ་ ༧ན་ལྷན། ཞེས། ༣་ན་ལྷན། རྒྱུན་དུ

དུ་ལྡོག་པ་མེ་རིགས་པའི་སྲིར་ཉེ། གནས་གྲུང་གི་དོན་སློང་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་མ་
གི་མ་སྲུང་ཟད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་འགྲུང་བར་འདོད་པའི་
སྲིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་
བྱས་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ལུགས་སྲི་མ་འདི་
ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པ་འདི་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་
དང་ཚོས་སུ་འཛིན་པ་འབྱུང་ལ་འདས་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་ཡིད་དེ་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་བར་འཇུག་ལ། ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱོ་འདོགས་དང་མ་
བྲལ་ཞིང་མི་གསལ་བར་འཇུག་གོ། །

དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་བ་ང་རྒྱལ་དང་འདོད་ཆགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མཛོན་སུམ་དུ་
མཚོང་བས་བདག་མེད་པ་གཉིས་མཚོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་ཚོས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་མཛོན་དུ་མི་འགྲུང་བས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། ཅིག་ཅར་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མཚོང་བའི་
“གོགས་”སུ་གྲུང་བའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་པའི་སྲིད་ཀྱི་

༡ ཞོལ་ ༣༤ནོན། གནས

དབྱེབས་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེལ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་ཚོས་དང་གང་ཟག་
ཏུ་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་
ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་སྲིར་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་དེ་ཚོས་
ནམས་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། སྐྱོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉི་སྟུག་དང་ལྟ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པར་འབྱུང་ངོ། ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཉན་
ཐོས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་སྲིར་དང་། འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་སྲིར་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་། ཉེ། དོན་དམ་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་། དགོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཚོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱལ་དག་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྷན་ཞེས་དང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའམ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་
བྱུང་ན་ནི་གནས་སྐབས་དེ་ན་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་པའི་ཟག་པ་མེད་
པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ། ། ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཡིད་ཤེས་གྱི་བདག་རྒྱུན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་
གསང་དུ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྟོན་དམ་མི་སྟོན། སྟོན་ན་སངས་
རྒྱས་ལྷ་མ་ནམས་བག་ཆགས་བསྟོ་ཡུན་རིང་བས་དེ་དག་མ་སྟེ་ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཕྱི་
མ་ནམས་ཡུན་རླུང་བས་མ་སྟེ་རྒྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ལྷང་མ་

༡ ཞོལ་ ༣༡བ་༣༧། མེད།

བསྟན་པོ་ནང་མ་དེས་པར་འགྲུང་རོ། །མི་སྐོད་ན་སྟོབས་དང་མི་འདྲིགས་པ་སོགས་
གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྲུང་ཞེས་པའི་ལན་ལ། རྩོད་
རྩོད་ལྟུང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བཀའ་མེད་གྱི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་“ཅིག་ཅུས་ལ་
མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་བག་ཆགས་གསལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་
འབྱུང་ཞེས་པ་སྟུན་རྒྱན་མཐའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཤེས་བཀའ་མེད་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སོན་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
བའམ། ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་གང་གནས་གྲུང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་པན་ཚུན་རྒྱུན་དང་
རྒྱུན་ཅན་ཏུ་འགྲུང་བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གོང་གི་རྒྱལ་དེ་སྟུང་བྱས་”ནས་¹དགྲ་བར་ཡང་ཡིད་ཤེས་གནས་གྲུང་པར་
གསུངས་པ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བར་འགྲུང་
བའི་ཕྱིར་དཀ། ལྷོ་སྤང་རྒྱུང་ཏུ་འཛིན་ཏུ་ཅམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རགས་པ་ཅམ་ལ་
དགོངས་གྱི་ཡིད་ཤེས་མ་ལུས་པར་གནས་ན་སྟོས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་
བྱུངས་སུང་བའི་ཕྱིར་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་སྐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྲུང་རོ། །

དེས་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འབད་
ཚོལ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གིས་མཉམ་པར་
བཞག་པའོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བོ་སྦྱས་པའི་གང་བཀའ་ཏུ་ཞེན་
པའི་རྟོག་པའི་འབད་ཚོལ་ཞི་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྐྱིབ་ཐ་སྦྱད་སྦྱ་ཚོགས་

1 ལྷ། རྩོད་ལྟུང་ག་ཅིག
2 ལྷ། རྩོད་ལྟུང་ག་ཅིག

དོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
ཟ། །ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབས། །བདག་ཉུང་ཉུག་པར་འགྱུར་ན་
མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་
ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་
འདོད། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་“ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུང་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེས་འགའ་ནི་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཡིད་
དང་། དེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ་། །དེས་
འགའ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཞེས་དང་།
གསེར་འོད་དམ་པ་བམ་པོ་བརྒྱ་བ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྤངས་པས་
ནི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཐོབ་པོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱན་སྦྱག་ལང་གཤེགས་
སོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རིགས་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་
མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་ཐོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་
དང་། །སྟོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་སྦྱིར་འདི་བཤད་བྲ། །ཐེག་
བསྐྱས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་དང་། །སྟེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་

རྒྱུ་བ་གསུམ་དང་། འདྲི་གཏེན་པ་དང་འདྲི་གཏེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གྲུབ་མི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་དང་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་པོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་རིགས་པ་བཞི་དང་། སའི་སྟོང་འགྲེལ་དུ་ལྷ་པོ་གྲུབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་དང་། རིགས་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། སྐྱེ་བ་སྐྱུས་ཀྱི་རིགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་བཀོད་ནས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་དེས་པ་བསྐྱུ་བར། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རྒྱུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞོན་མ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྲོང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་བརྒྱུད་དུ་བལ་ཆེར་འདུས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་བརྒྱུད་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི།

ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རི་ལྟར་མི་རྒྱུ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་ན་ཚོགས་སྤྱད་གིས་ལུས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ནི་རྒྱ་ལྷས་ལེན་བྱེད་དུ་མི་རྒྱུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་ནི་ཆེ་ལྷ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་མ་སྐྱས་འཇུག་པས་ཉིང་མཚམས་སྲོར་བ་ན་ཡང་ཡོད་

བས་ལུས་ལེན་བར་རུང་ཡང། ཚོགས་རྒྱལ་ནི་མདོ་ལས་ནང་གི་དབང་པོ་དང་ཕྱིའི་
 ལུས་དང་ལྟ་འདོད་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་ལུས་གྲུབ་ཟིན་ཆེ་འདིའི་ད་ལྟ་བའི་རྒྱུན་ལས་འབྲུང་བས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། འཇུག་ཤེས་སྐྱོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་དང། ཡིད་ཤེས་ཉིང་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ཚོགས་རྒྱལ་ལུས་ལེན་བར་སྐྱབ་པར་ཡང་མི་རུས་
 ཏེ། རྣམ་སྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་དང། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་སྐྱེ་
 གནས་ཀྱི་དང་པོར་མཚམས་སྐྱར་བ་རྣམ་སྐྱེན་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་
 བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་དགེ་མི་དགེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང། གས་ཏེ་
 དེ་རྒྱལ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རྣམ་སྐྱེན་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྐྱེད་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆར་
 ལྷུང་བ་ནི་ཆེ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་ན་ཚོགས་རྒྱལ་ནི་རི་སྲིད་དུ་
 བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། ཡང་ཚོགས་རྒྱལ་གིས་ལུས་ལེན་ན་
 ལུས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཁྲབ་ན་གང་མ་ཁྲབ་པ་དེ་ཤེས་པས་མ་ཟིན་
 པས་རོ་ལྟར་འགྲུང་བས། ཚོགས་རྒྱལ་གནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་གནས་གང་དུ་
 རྣམ་ཤེས་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཟིན་བར་འགྲུང་གི་ལུས་ལྷག་མ་མ་ཟིན་པས་དེ་ལྟར་འགྲུང་
 ཏེ། འཇུག་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་སྐྱེ་བའི་རུས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གས་ཏེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུས་དབང་གིས་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྲབ་
 པས་གནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་

ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་གྱི་ས་ལུས་ལེན་ན་ཆེ་གཅིག་ལ་ལུས་ལན་མང་པོ་
ལེན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རེས་འབྱུང་རེས་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་
པོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚོགས་ལྷན་གྱི་ས་ལུས་ལེན་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་
དག་རྒྱ་ལྡན་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། ལུས་ལེན་པ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ལུས་ལེན་གྱི་དང་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་སྐྱོང་བར་བྱའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཅིའི་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་རྣམ་
པ་ལྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱོན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
བ་ཇི་སྐད་དུ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་
དང་པོ་འོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷན་གྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དམིགས་
ཏེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པའོ། །

ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་
སྐྱེན་པས་བསྐྱུས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་
ཚིགས་གསུམ་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷན་འབྱུང་བ་ནི་གནས་སོ་
སོར་རེས་པ་སྟེ་གནས་གང་དང་གང་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་དེ་
དང་དེ་ནི་དེས་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི་ལྷན་མ་ནི་མ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་པོ། །ཟིན་
པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་བཞི་

བའོ། །ཡང་དང་ཡང་ལུས་འཛིན་བའི་ཉེས་བར་འགྲུར་ཏེ་འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རེས་འགའ་ཞི་འབྲུང་རེས་འགའ་ཞི་མི་འབྲུང་རོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ཏེ་འདི་ལྟེ་གཏན་ཆེགས་ལྟ་བུ་འོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི།

ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྤོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་
ཤེས་གཉིས་“ཅིག་ཅར་འབྲུང་བར་འགྲུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱུན་དུ་འཇུག་ལ་འཇུག་
ཤེས་ཀྱང་རེས་འགའ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྫོང་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེས་བར་
འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་ལོ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་“ཅིག་
ཅར་མི་འབྲུང་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལུས་དུག་ལ་མཚོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་སྟེ་ལུས་དུག་སོ་སོ་ལ་ཡིད་བྱེད་རིས་སྲུ་མ་ཆད་པར་དུག་
ག་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ན་ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྲུར་
ཏེ་འཇུག་ཤེས་དེ་དག་“ལུས་དབང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཡོད་པར་བྱུང་བར་མེད་
བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོང་འདོད་ཉན་འདོད་ཀྱི་རྫོགས་པ་གཉིས་“ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་
བས་ལུས་དུག་ག་ལ་ཡིད་བྱེད་དུག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ལུས་
སོ་སོ་ལ་རིས་སྲུ་མ་ཆད་པར་ཉེ་རིང་མེད་པ་གང་ཡང་འབྲུང་དུང་གཅིག་ལ་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་སྟེ། ལུས་དབང་ཡང་ཉེ་བའི་ཆེ་རྣམ་

༡ ཟླ ༤༥༡ གཅིག
༢ ཟླ ༤༦བཅུ་གཅིག
༣ ཟླ ༤༦བཅུ་ཞོག་ ༤༡བཅུ་ལུས
༤ ཟླ ༤༦ན་གཅིག

ཤེས་བྱུག་ལས་འདི་དང་པོར་སྐྱེའོ་ཞེས་མི་ངེས་ཀྱང་གང་ཕུང་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་དེ་
དང་དུས་མཉམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་རིགས་
མ་ཐུན་གཉིས་"ཅིག་ཅེར་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་འབྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། དུལ་
གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་འདོད་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་ངེས་པར་རྒྱུར་དགོས་ན་རྟོག་པ་གཉིས་
"ཅིག་ཅེར་མི་སྲིད་པས་ཁྱོད་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་བཞི་འཚོགས་ན་འབྲས་བུ་
རྣམས་ཤེས་སྐྱེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཉིས་"ཅིག་ཅེར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོགས་བྱུག་
ཀའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
ཀྱང་རང་གི་སྣ་རོལ་ཏུ་འགགས་པས་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །

འོ་ན་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཉིས་"ཅིག་ཅེར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་
སྐྱབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ་ཤེས་པ་རིགས་
མ་ཐུན་གཉིས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅིའི་སྲིད་གཞོན་མའི་འཇུག་པ་མི་རུང་
ཞེ་ན། གལ་ཉེ་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐྱད་དུ། ཅི་སྟེ་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། དེའི་
སྲིད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཉིས་"ཅིག་ཅེར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་
འདི་སྐྱད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཉེས་པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་གྱི་འདི་
ལྟར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཉིས་"ཅིག་ཅེར་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། འདི་

- ༡ ཟླ ༤༤ པའི་གཅིག
- ༢ ཟླ ༤༥ པའི་གཅིག
- ༣ ཟླ ༤༦ པའི་གཅིག
- ༤ ཟླ ༤༧ པའི་གཅིག
- ༥ ཟླ ༤༨ པའི་གཅིག
- ༦ ཟླ ༤༩ པའི་གཅིག

ལྷོ་ཁ་ཅིག་"ཅིག་"ཅར་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་
བ་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རྩལ་བ་ཞིག་འབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་
ལྷོ་ཁ་དེ་"ན་"ཡིད་ལ་གྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་གྱེ་བྲག་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་"ཅིག་"ཅར་མི་འབྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གསལ་བར་མི་འཇུག་གོ། །དེ་ནི་ལྷ་ཞེ་ན། འདི་ལྷོ་ཁ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་བའི་ཡུལ་
ལ་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་རྒྱ་བ་གསལ་བ་ཞིག་ནི་དམིགས་ལ་
དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤར་སྟོང་ཟེན་པའི་འདས་པའི་ཡུལ་དེ་ལོ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་མི་
གསལ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྷ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བ་ཉིད་གསལ་བར་འདོད་
དགོས་པས་ཤེས་པ་གཉིས་"ཅིག་"ཅར་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་གསལ་བར་ཡང་
རུང་རོ། །དེ་ལྷོ་ཁ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་"རྟོག་"པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་དག་ལ་གསལ་བ་དང་
མི་གསལ་བ་མི་རུང་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ད་ལྷོ་ཁ་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་ལ། འདས་པ་ལྷ་བྱ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་
ཡིད་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་

༡ ཟླ ༩་ན་ཟླ ༡༣ གཅིག
༢ ཞོ་ལ། ༩་ན་ཟླ ༡༣ ཟླ ༩་ན་ཟླ ༡༣ ཟླ
༣ ཟླ ༩་ན་ཟླ ༡༣ གཅིག
༤ ཟླ ༩་ན་ཟླ ༡༣ གཅིག
༥ བཟླ ༩་ན་ཟླ ༡༣ ཟླ

ཡང་རྒྱན་ཚད་བར་འབྲུང་བ་དེ་ལྟ་ན་སྤྲིས་འབྲུང་བའི་སེམས་རྣམས་རྒྱ་མེད་བར་
འབྲུང་རྟོ། །

དེ་ལྟ་ཡང་། ཅིའི་སྤྲིས་རྣམས་བར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཏུག་པོ་དག་པའ་རྩོམ་ས་
བོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དགོ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགོ་བ་འབྲུང་ལ། མི་དགོ་བའི་འོག་
ཏུ་དགོ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་བ་དང་། ཁམས་ངན་པའི་འོག་ཏུ་
ཁམས་བར་མ་དང་། ཁམས་བར་མའི་འོག་ཏུ་ཁམས་བཟང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
ཁམས་བཟང་པོའི་འོག་ཏུ་ཁམས་ངན་བ་དང་། ཟག་བ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་བ་
མེད་བ་དང་། ཟག་བ་མེད་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཛིག་
རྟེན་བ་འབྲུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་ས་བོན་ཉིད་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱན་ཚད་ནས་
ཡུན་རིང་ཏུ་ལོན་བ་ཡང་ཡུན་རིང་ཞིག་ནས་འབྲུང་བས་དེའི་སྤྲིས་ཡང་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་དོ། །

རིགས་པ་ལྟ་བུ་ལེ།

རྣམ་ཤེས་ཏུ་མ་"ཅིག་ཅར་མི་འབྲུང་ན། ལྷོད་ལམ་འབྲང་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་
དང་། གནས་རྒྱུ་བ་འདེགས་འཛོག་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་། འཛོ་སྣམ་པའི་རྣམ་རིག་། ཡུལ་
ལམ་གྱི་རྒྱུད་གི་ས་རྩོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུང་བར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན་མགྲོགས་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་"ཆེ"འི་དེ་དག་དམིགས་པས་གསལ་ལོ་

༡ ཟླ ༤༥༥ན། གཅིག
༢ བཟླ ༤༥༥ན། ཆེ

ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་
“ཅིག”ཅར་འབྱུང་བར་དམིགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ངོ་མོ་
ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བྲུག་པ་ནི།

ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལུས་ལ་ཁྲུབ་པར་སྐྱེ་བའི་སྤོང་བ་དེ་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྤོང་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྲིན་པའི་སྐྱོན་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་
པས་རྒྱའི་རྟེན་ས་སོན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་སྲིད་ལུས་ཀྱི་སྤོང་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཚུལ་
བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སམ། ཟླུ་རྣམ་པར་རྟོག་གམ།
སེམས་མཉམ་པར་བཞག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་གྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་
སྣ་ཚོ་གསུམ་མང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེའི་སྲིད་
ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བདུན་པ་ནི།

ཀུན་གཞི་མེད་ན་སྣོམས་འཇུག་གཉིས་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་མེད་ན་
སྣོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་སོར་བར་ཐལ།
ཚོགས་བྲུག་འགགས་ཤིང་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་དག་དང་ཤི་བའི་

ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མ་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་བཅས་པས། རྣམ་ཤེས་དང་
བལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསུམ་འདུས་པའི་
རེག་ས། དེ་ཡོད་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་གི་
སྟོམས་འཇུག་ཅེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀུན་འགོ་ཡིན་པས་
དེའི་ཆེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཚོགས་ལྷན་ག་
འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་རྒྱ་བ་རགས་པས་མེད་དགོས་ཤིང་། ཀུན་གཞིའི་
འཁོར་གྱི་ཚོར་འདུ་ནི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་འགོག་སྟོམས་དང་མི་འགལ་
པས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་སྲིད་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་
ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལུས་ལས་
འདའ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན་མ་འདས་ཏེ་དེའི་སྲིད་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་
མ་བལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི།

ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཆི་འཕོ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་
འདོར་བས་འཆི་བར་ནི་འདོད་ན་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འདོར་
དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པ་མི་རུང་སྟེ། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ས་

ཚུན་ཚད་དུ་ཡིད་ཤེས་མི་འགྲུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོག་པོ། །

འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་སློབ་འགག་ཚུན་ཚད་རྒྱུན་མི་འཚད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་
བ། རྗེ་བ་འདད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་བརྟན་པར་གནས་པའི་
ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཀྱི་འཕེན་པའི་རྣམས་པ་ཟད་ནས་ལུས་ཀྱི་སློབས་གང་ནས་ཀུན་གཞི་
དེ་གནས་པར་མི་རུང་བར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་སློབས་དེ་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་བསྐྱུས་པས་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་རྫོད་ཡལ་བར་འགྱུར་
རྟོ། །དེས་པ་འདིས་དབང་པོ་མ་ལུས་པ་བོར་བས་ལུས་འི་ལ་རྫོད་ཡལ་བར་འགྱུར་
བས་འཆི་འཕོ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་གནས་ཤིང་ལུས་
ཀྱི་སློབས་སློབས་ནས་སྤྱད་པ་མེད་པའི་སྲིད་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཆི་བ་རྫོད་
ཚོར་དེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་ལུས་འབོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་
སྲིད་པར་མི་དེགས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་དག་གས་པའི་སྲིད་
རྟོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཞིག་སློབ་ལྟའི་ཤེས་པས་ནི་ལུས་འབོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་
ན་དེ་དག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་དེ་དག་མེད་པ་དེར་
རྫོད་ཚོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཤི་བར་ཡང་འགྱུར་
རྟོ། །“ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་
ཀུན་གཞི་ལྟར་ཡང་མི་གནས་ལ་དེ་ཡོད་ཅོམ་གྱིས་ལུས་མི་འབོར་ན་སློབ་ཐ་མ་འཚད་
ཚུན་ཚད་དུ་རྫོད་ཚོར་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་གོང་དུ་ཡང་རྫོད་ཚོར་སྤྱད་པའི་

ཕྱིར་དང། རྫོང་ཚོར་བསྐྱུས་ཏེ་ལུས་འཁོར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་འདོར་བྱེད་
ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་འཕོ་བ་
ཡང་མི་རུང་ཞེན། འདི་ལྟར་འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་དམ་སྐད་དུ་རྫོང་
ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདོར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་ལུས་རྫོང་ཡལ་བ་དང། ལུས་ཚོར་བ་མེད་པར་ཡང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྲལ་ན་རིགས་པ་དང་པོ་དང། བཞི་བ་དང། རྩལ་བ་དང། བདུན་བ་
དང། བརྒྱད་བ་སྟེ་ལྔ་འི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་དངོས་
ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཚོད་སྟོང་དུ་གནས་སོ། །

ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གཞན་པ་ཐེག་དམན་གྱི་
གཙུག་ལག་རྣམས་ལས་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་
ཡང། །ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང། །འཁོར་བ་ངི་སྲིད་ལུང་པོ་དང། །སྲིད་པའི་
ཡན་ལག་དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་
རྣམས་ལས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང། །ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
བསྟན་ལ་དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་འདི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པར། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ལ་"བཞིའི་མངོན་པས། སྐྱེ་བུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་
 ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ། ཀུན་
 གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་སྲིད་ཆོས་བསྟན་ན་
 ཉན་འདོད་ལ་རྣ་བ་གཏོད་དེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་ཅིང་
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱུང་
 བ་འོ་མཆར་མདུན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་འོ་ཞེས་རི་སྐྱད་
 གསུངས་པ་ལྟ་"བུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དགེ་འདུན་པས་ཆེན་སྲིད་ལུང་ལས་ཀྱང་ཅ་
 བའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཅ་བ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཤིང་སྟོན་པ་བཞིན་ལོ། །

ས་སྟོན་སྲིད་ལུང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་ལུང་ལོ་"རྣམས་ཞེས་
 འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ལ་ལར་རེས་འགའ་གཟུགས་དང་
 སེམས་སྐྱུན་ཆད་པར་སྤང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་མི་
 ཆད་པའི་སྲིད་ལོ། །འབའགས་པ་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་
 ཡན་ལག་ལྟ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་"གཏོད་པ་དང་། །"གཡོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་

༡ ཟླ ༡༡ནེན། ཞེལ། ༤༡བེན། བཞི་ཡི
 ༢ ཞེལ། ༤༡བེན། ཟླ། ༤༣བེན། ལུངོ། །
 ༣ ཟླ ༡༡བེན། ཞེལ། ༤༦ནེན། རྣམས་ ཡོད།
 ༤ ཞེལ། ༤༦ནེན། ཟླ། ༤༣བེན། རྣམས་
 ༥ ཟླ ༡༡བེན། ཞེལ། ༤༦ནེན། བསྟོད་
 ༦ ཟླ ༡༡བེན། ཞེལ། ༤༦ནེན། ཟླ། ༤༤ནེན། གསོ་

དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེའི་སྲིད་གང་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཉིད་དང་། གུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། “ཅུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།”^༡འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕྱང་པོ་
དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་“ཉུ་བ་སྟེན་པ་དེ་ནི་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་”^༢བཏོད་^༣པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གུན་གཞི་བསྟན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པར་
བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་གྲང་རྒྱུ་མཚོག་གི་རྒྱུ་མཐོང་
བས། །གནས་བཅུ་བསྟན་པར་བྱུང་ཞུགས་གང་ཡིན་པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
བཀའ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པར་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བསྟན་ལ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་ནི་གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་
སོགས་སྒྲ་བྲང་པོར་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་
མེད་པའི་སྲིད་པོ། །ཅིའི་སྲིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་དུ་
བསྟན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལ་བསྟན་ན་ཉེས་པར་
ཡང་འབྲུང་ངོ། །དེ་ལྟར་མི་དགོས་ན། འདི་ལྟར་གུན་གཞི་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སྒྲ་ཞིང་
སྒྲ་བ་བརྗོད་བྱུང་བསྟན་པའི་སྲིད་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་རང་གི་འདོད་པ་བྱུང་བ་ལ་ཤེས་
བྱ་སྒྲ་མོ་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་

༡ ཟླ་ ༡༡བཅུ་ཞེ་ལ། ༡༩༩༩ན། ཅུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། མེད།
༢ ཟླ་ ༡༡བཅུ་ཞེ་ལ། ༡༩༩༩ན། ཉུ་བ་སྟེན་པ་
༣ ཞེ་ལ། ༡༩༩༩ན། བསྟོད་
༤ ཟླ་ ༡༡ན་ཟླ་ བ་ ཡོད།

བས་ཀྱང་ཉོན་མྱོན་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷན་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྲིར་ཉེ།
དགྲ་བཅོམ་པ་ལམ་རྒྱུད་བ་བཞིན་ནོ། །

བསྟན་པ་ཉེས་པར་དེ་ལྟར་འགྲུར་ཞེན། ཚོས་ཀུན་གྱི་ས་པོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་
བས་སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་རྒྱ། འཁོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུན་"མི"ཆད་དུ་འཇུག་པ།
བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའོ་ཞེས་བསྟན་པ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རེགས་ཅན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བདག་གོ་སྟུང་ནས་བདག་ཏུ་འདྲིན་
ན་མི་རུང་བའི་སྲིར་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ཉེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཤེས་བྱ་སྤྲོའོ་ལ་མ་སྦྱངས་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་
སྲིར་དང། ཀུན་གཞི་དེ་སྲར་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་མི་རྟག་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོས་ཅོམ་
དུ་གོ་བར་འགྲུར་བས་ཉེས་པ་མི་སྦྱེ་བའི་སྲིར་དོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པར། ཅིའི་སྲིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་
དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
མ་བསྟན་ཞེན། ཤེས་བྱ་སྤྲོའོ་བསྟན་པའི་སྲིར་ཉེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་"ལ" །གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་དེ་དག་ནི་དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་
ཡང་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྲིར་མ་བསྟན་
ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་"ལ" །གཏོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཉེ། "དེ" ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་

༡ ཟླ་ ༥ནན་༥ན། རྟོལ། ༤༤བ་༣ན། མ
༢ རྟོལ། ༤༤བ་༤ན། མ
༣ རྟོལ། ༤༤བ་༧ན། མ
༤ བཟ། ༤༤བ་༣ན། ད

དབྱིག་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཟི། །བཀའ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་འདོག་མ་པ་
དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་སྣོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་སྐོང་ས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་
དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་མི་རུང་བ་མེད་པ་སྟེ་མཚང་ཆུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་མ་
སྐོང་ས་པ་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། བཅུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ནི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ལ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་སྐྱོན་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མི་རུང་
བ་མེད་མོད་ཀྱི། “དེ་ལ་མ་སྐོང་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཆེས་
བཟང་ངོ། །ཇི་ལྟར་ཆེས་བཟང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་སོ་ལྡེ་སོ་དག་ནི་
ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན་
འོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། འདི་ལྟར་དེ་
དག་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཡང་བསམ་གཏུན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ལ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དེ་དག་སྐྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚོས་འདི་བ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དག་དང་
མི་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དག་སྐྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །མདོའི་དོན་

༡ ཟླ ༥༣༧ན། ཞོལ། ༩༧བཅུན། དེ་ལ་མ་སྐོང་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ མེད།
༢ ཟླ ༥༣༧ན། ཞོལ། ༩༧བཅུན། དེ་ ཡོད།

ཀུན་གཤི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་འདོད་པ་སྐྱོན་མེད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། ཀུན་གཤི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནང་གི་བདག་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་སྦངས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་
 འདོད་ཀྱང་ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅེངས་པ་རྣམས།
 དེ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་པར་ནི་རྣམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ཡན་ཆད་གོང་མར་སྐྱེས་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་དང་མི་
 མ་སྐྱུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་
 རྗེས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་འདི་བ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་
 པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་མི་མ་སྐྱུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བསམ་ན་ཀུན་
 གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཤི་ཉིད་དུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གྲུབ་
 བོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་གིས་འདི་བསྐྱུན་ཏེ། ཀུན་གཤི་ཞེས་པའི་དོན་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་
 བ་ངན་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དང་།
 ཚོས་འདི་བ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པས་ཀུན་གཤི་ལ་སྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་ཉོན་ཡིད་གནས་ཀྱང་ནས་ཀུན་གཤི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་འདི་ཡིས་
 བཞེད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཀུན་གཤི་སྤྲུབ་བྱེད་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་

བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །།

༥ གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང། །ལྷ་པོ་དག་
དང་འབྲེལ་བ་དང། །སྣོན་མས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང། །དེས་ཚིག་མེད་པའི་སྣོན་ཏུ་
འགྲུང། །འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱན། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྣོན་ཏུ་
འགྲུང། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་བྱིས། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་གཞོན་པ་རྒྱག་འབབ་པའི་བྱིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་
པར་ཁས་སྐྱོང་ངོ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་རི་ལྷར་འགྲུང་
ཞེ་ན། །ཐེག་བསྐྱུས་སྟུ། །ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གོགས་སུ་རྟག་
གྲུང་དང། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་མ་རིག་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་
མཐོང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་གོགས་བྱེད་པ་དགོ་མི་དགོ་སུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྣམས་
འབྱུང་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་
གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དགོས་ཤིང་འདི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་
དང། །རི་སྲིད་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་པར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་བྱིར་ཀུན་གཞི་དང་
ཚོགས་རྒྱག་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ངོ། །

ཅིའི་བྱིར་འདི་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྲུ་ཞེ་ན།

བཅུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ལྷར་རྟེན་
ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། །རྟེན་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཆད་ལ་དོན་གསང་མཁན་

སོས་འདིའི་མ་སྐྱུས་ཉོན་མོངས་གཞན་འདྲེན་རྒྱས་ཤིང་གཞན་གྱིས་འདི་འདྲེན་མི་
རྒྱས་པའི་སྲིར་མ་འདྲེས་པ་འཕག། མ་བསྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ལ་བཤད་དེ། བཤད་
སྐྱུར་དུ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་གཞི་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྲིར་མ་འདྲེས་པ་མི་འགྲུབ་མ་ཡིན་ནམ།
མི་མ་སྐྱུན་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྲིར་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེས། གཞན་ལ་མེད་
པའི་སྲིར་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་བཞིན་འོ་ཞེས་སོ། །

དོན་གསང་དུ། མ་འདྲེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་གྱི་ཙུ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ཉེ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྲུར་དུ་འོང་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྲུར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ་དེ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཙུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་ཡང་རྣམས་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པའི་སྲིར་རང་དབང་ཅན་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་
བར་འགྲུར་དུ་འོང་བས་སོ་ཞེས། འདི་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཙུ་ཉོན་
གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཛོག་ན་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་

༡ ཟླ ༥༦བཟླ ༥ མེད། ཟླ ༥༦བཟླ ༥མེད་ནི་མེད།
༢ ཟླ ༥༥ནལཟླ ༥ཞེས་ཡང་ཡོད།

མ་འདྲེས་པར་འགྲུང་ལ། ཚེ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟ་
བུའི་མ་རིག་པ་མི་སྲིད་དོ། །

དེས་ན་མ་འདྲེས་པ་ནི་རྗེས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྗེས་རང་དབང་ཅན་གྱི་
དོན་ཡིན་པས་ན། ཚེ་ཉོན་གཞན་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་ལྡན་
པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་
མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཅམ་ལས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་སྐབས་འདིར་
མ་བཤད་ཀྱང་། འོག་ཏུ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ་དེ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་
རང་དབང་ཅན་ཡོད་དེ་དེའི་སྟོབས་གིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་བྲངས་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་སྲིད་རོ། །

དོན་གསང་མཁན་སོ་རྗེས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཐུ་མ་འདྲེས་པ་ལ་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མ་ཉ་མ་ཉི་གཉིས་པ་འཐད་པར་བཞེད་
ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་“རྟེན་མ་འདྲེས་པ་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། ཅི་ཅམ་ནས་མོངས་པའི་
མཐུས་ཆགས་སོགས་གཞན་རྣམས་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མ་རིག་པ་
འཇུག་པའི་སྲིད་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་མན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་འདི་
ཁོ་ནས་བྲང་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

ཅིའི་སྲིད་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ལྟ་སོ་དག་དང་མི་འབྲ་བའི་སྦྲོན་ཏུ་འགྲུང་ཞེ་ན།
ཐེག་བསྐྱས་སྟུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡོད་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དེ་
མེད་ཏུ་ཟེན་ན་མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་སྦྲོན་ཏུ་འགྲུང་རོ། །ལྟ་སོ་དག་དང་འབྲ་

བ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྗེའི་ཚོགས་དག་གི་
ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་དོན་
གསལ་གྱི་ལུགས་ནི་ཡིད་ཤེས་ནི་རྟེན་འདས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་ཤེས་ཡིན་
པའི་སྲིབ་དབེན་ལ་མིག་ཤེས་བཞིན། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལྡེ་ལ་འདས་པའི་རྟེན་འདས་
མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དབང་སོ་ལྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་
ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་འཇུག་ཤེས་སུ་ཁྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིབ་ཞེས་པའོ། །

བཤད་སྐྱུར་གྱི་ལུགས་ནི་འདི་ནི་རང་ལུགས་ལ་འདོད་པ་མིན་གྱི། གཞན་གྱི་
གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་འབྲུང་བས་ནི་དེ་སུན་འབྲིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་ཚོགས་དུག་ལས་མི་འདོད་པ་
དེ་དག་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་པས་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་
ཅིག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྲིབ་རྟོ། །“འགྲེལ་བའི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤྱིང་གི་སྤོགས་སུ་
ག་གཅིག་ནས་དགྲའི་བར་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡིད་ཤེས་དེ་དེས་པར་
རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དབང་སོ་
གཞུགས་ཅན་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སྲིབ་རྟོ། །དབེན་དབང་ཤེས་བཞིན། གཞན་ཡང་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྟུལ་སྤང་བར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིབ་སེམས་ཚོར་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་
རྒྱུ་ལ་དེ་དང་འགལ་བའི་སྲིབ་རྟོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་།

༡ ཟླ་ ༤༠༡༡། ཞོག་ ༤༠༡༡། རེ
༢ ཟླ་ ༤༠༡༡། ཞོག་ ༤༠༡༡། འགྲེལ
༣ ཟླ་ ༤༠༡༡། བ་ མེད།

། རྒྱུ་ལྡོག་པའི་རྟེན་འདས་ལྟ་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འད་ཡིན། །ཞེས་པ་
ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དོན་གསལ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་རྟེན་སྐྱེད་གི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཤད་སྐྱར་ལྟར་ཡང་བྱུང། །

ཅེའི་སྐྱེད་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྟོམས་འཇུག་གེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན།

། རྒྱུ་ལྡོག་པའི་རྟེན་འདས་ལྟ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་འགག་པར་ཞི་འདྲ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱེད་
རོ། །ཞོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་རའོ་སྐྱེས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་
དང་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་མ་ཞེ་ལ་འགོག་སྟོམས་དེ་དག་
དང་བྲལ་བས་ཞེ་བའི་སྐྱེད་རོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དང་བས་གེ་
བྲག་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཞེ་མ་ཞེའི་རོ་
བོའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་སོ་ན་གནས་རྒྱུ་ལོ། །འོན་ཏེ་འཕགས་པ་དང་སོ་
སྐྱེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ་འདི་
ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གཡང་སར་འདུ་
ཤེས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དང་འཛིན་སོགས་མ་ཞེ་བས་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འགག་ཙམ་གྱིས་སྐྱོང་ན་འགོག་སྟོམས་ཀྱང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཞེ་བ་དང་མ་ཞེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྐྱོང་མི་སྐྱོང་
རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྐྱེས་པར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་"འགོག་པའི་"

༡ ཟླ་ ༤ པའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ལོ་ལྟར་འགོག་པའི་ མེད།

སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་འགྲུང་ཏེ་འདི་ལྟར་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་
ཡིན་གྱི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
བཀའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་སོ། །

ཅེ་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་འཛིན་མེད་པའི་
སྟོན་དུ་འགྲུང་ཞེ་ན།

འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་དང་པོའི་ཆེ་ཡིད་ཤེས་རང་འཛིན་དང་བཅས་
པར་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རང་འཛིན་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་འཆི་
བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུན་དེ་རང་འཛིན་མེད་པར་འགྲུང་ཏེ་ཉོན་ཡིད་ནི་
མེད་པ་ཚོགས་ཏུག་འགག་པའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་སྲིད་ཏེ་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རང་
འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིད་མཛོན་དུ་འགྲུང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་འཛིན་མཛོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་
བག་ཆགས་ཡོད་པས་ན་རང་འཛིན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་རང་འཛིན་གྱི་
ཉོན་ཡིད་ཤེས་མེད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱོད་གཞིར་མི་རུང་བའི་
སྲིད་རྟོ། །

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོན་པ་རང་འཛིན་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་
འགྲུང་རྟོ། །དེ་འདོད་ན་རྟོག་འཕེལ་གས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་དག་མི་
ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གཟེགས་ནས་སྤོང་བར་མི་འགྲུང་རྟོ། །ཚོགས་ཏུག་ཞི་ཅམ་གྱིས་
མི་ཁོམ་པར་མཐོང་ནས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འགོག་སྟོམས་པ་ཞིན་ནོ། །

ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ནི་རང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲུང་བ་དང་ཚོགས་ཏུག་

ཀྱང་མེད་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱལ་ཆེན་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་གནས་དགོས་པས་མི་
ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བསྐྱལ་བར། གལ་ཏེ་འདྲ་ཤེས་མེད་
བ་དེ་ན་ངར་འཛིན་བ་དང་། འཛི་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེ་བ་
ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངེས་ཆིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཉོན་ཡིད་མེད་ན་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་སྤྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་ཆིག་
འདི་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་གཤིས་དང་དབང་ཤེས་ལ་ངར་
སེམས་བ་མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཙམ་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱལ་སྟུ། ངེས་པའི་ཆིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན།

ང་སྤྱིན་བ་ལྟེང་ང་སྟོག་གཅོད་ང་ལྟེང་ལྟེང་ཅེས་བ་ལྟར་“དགོ”མི་དགོ་ལྷང་མ་
བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་དམིགས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་
རུང་གི་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ་དེ་མེད་ན་ངར་འཛིན་མི་དགོ་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་
སྟན་པས་ན་དགོ་བ་དང་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །

ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་དེའི་འཁོར་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དགོ་མི་དགོའི་སེམས་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགལ་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་
ཐེག་བསྐྱལ་སྟུ། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་

ཡང་ངར་འཛིན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཡང་སྲིར་
 རོ། །གཞན་དུ་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་ངོ་སྤྲོམ་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་"པས་"ངར་འཛིན་དུས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་
 མ་རིག་པ་མེད་ན་མེད་ཅིང་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སོ་
 ཞེས་འཆད་ལ། དོན་གསང་དུ། ངར་འཛིན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཆ་སྲ་བས་འབྲུལ་ནས་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་མཉམ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་ན་མི་
 དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ངར་འཛིན་འབྱུང་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། གྲེ་སྲ་ལྟར་ན་འཛིག་
 ལྟ་བུ་སྤྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མདོ་སྤེ་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་
 ངར་འཛིན་དང་ངོ་སྤྲོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
 ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་
 བཀོད་ནས་དང་པོའི་ལན་ལ་ངར་འཛིན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ན་སོ་སྐྱེའི་དགེ་
 བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ངི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཡིན། ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་རྒྱས་
 པའི་ཟག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་གཉིས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་རང་རྒྱད་
 ཀྱི་ཟག་པ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པས་མེད་པ་ལ་རྒྱས་པར་མི་སྲིད་པའི་
 སྲིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེའི་དམིགས་པ་མི་
 འདོད་པས་སོ། །ཟག་པའི་བདག་པོ་ཅོམ་གྱིས་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། །ཟག་

པའི་ས་པོན་དང་འགྲེལ་བས་ཡིན་ན་ལམ་"བདེན་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ཟག་པ་མངོན་སྲུང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཟག་བཅས་སྲུང་བར་འཇུག་དང་། གཉེས་པའི་ལན་ལ་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྲིན་
པའི་མི་དགེ་བ་མིན་གྱི་དགེ་བའི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཅེས་ལ་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་
དོ། །ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་
བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐྱབ་
བྱེད་བཤད་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་གཉེས་པའོ། ། །།

༥ གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགྲར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉེས་ལས་
སྤྱོད་པ་ལྟེ་མ་ཞི།

བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །དགྲ་བ་
དེ་མེད་རྣམ་ཤེས་སྲུ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱའི་སློབ་དཔོན་ཐེན་
ཆེག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དགོད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་
དོན་ལྡན་པ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་སྟེ་སློབ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
འབྲུང་གི་བདུན་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་མི་སྟོན་ཉེ་དེ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ། །

འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་སྲུང་བ་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉེས་ཡོད་དེ།
དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུག་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་རྣམས་མཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱེ་མ་སྟེང་

སོའི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ལེ་ལུ་ལས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
འཇུག་ལས་ཀྱང་ན་གཞན་ཀྱང་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་
རྣམས་པར་ཤེས་པ་འཇུག་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་བཏང་མཁའ་མཁའ་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་གཞུང་གིས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ཁོ་ན་རྣམས་པར་བཞག་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབའགས་པ་བྱམས་པའི་གཞུང་གིས་ནི། འབའགས་པ་གསེར་འོད་
དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚང་བར་
འཛོགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གར་ཡུལ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམས་པ་གསུམ་
དུ་བཤད་དེ།

དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་བོ་དེ་ལེ་ལུ་ཅེས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་
བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམས་པ་གཉིས་རྣམས་པར་འཛོགས་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོས་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཉེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཉེ་དང་བ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ།
དེ་ནི་འདི་རྟོག་དུ་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡིད་དང་
རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགའ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམས་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་

བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲའི་དོན་འདྲོག་སྟེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དགྲའི་ལེ་ཏུ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་པལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་གཞན་
དག་ལས་བཤད་པ་དང་མ་ཐུན་ལོ། །

བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་
འདྲིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱིབ་པ་དང་ལྡན་གྱི་ཚོས་གྱི་འདྲིན་པ་ནི་མེད་དེ་
ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུབ་པོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ལོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་
པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ་དེའི་སྲིར་བསྟན་བཅོས་དབྱུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚིག་
ལེ་ཏུར་བྱས་པ་ལས། འདིར་བསྐྱར་བ་ལས་མི་སྣང་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡོད་
པར་གསལ། དབང་པོ་དོན་དང་བདག་རྣམ་རེག་ལྡང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། དེ་
དང་འབྲེ་བར་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་འབྲུང་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ལ་
དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྲུང་སྟེ། དེ་ནི་ཚོས་འདྲིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་
ཏུ་འདྲིན་པ་ནི་མིན་ཞོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟེན་དུ་

འཆད་དོ། །

དགུ་པ་ནི་རྗེ་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་དང་ལྷན་པས། དང་པོ་ནི་
དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྗེ་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཞོན་མ་ནས་རིག་པ་“ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པའི་ལེ་འུ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེསོ། །

གསུམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་བྱུང་། །འདི་མཐས་པ་གཅིག་བྱུང་འདུག་ཅེས་གིས་དེ་འབགས་པ་
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཅིའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་སྤྱིན་པའི་མདོ་ལེ་འུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུག་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་བྱུབ་པ་
ལས། བརྟམ་སྤྱད་དེ་བཤད་པ་ལས་ངེས་སྐད་དུ། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུག་གོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྗེ་སྒྲོ་བཟང་པའི་དོན་གྱི་སློ་ཡིན་ལོ། །ཡང་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་དབང་པོ་དུག་གི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་དུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་“རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་ལེ་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པར་བརྒྱད་དོ། །ཅི་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་བ་

༡ བཟུ། ༥༤བཟུ། ཞེས
༢ བཟུ། ༥༤བཟུ། ལྷི
༣ ཞེས། ༥༤བཟུ། རྗེ

ཀྱིས་རྣམ་པ་དུག་ཁོ་འདོ་ཞེས་མ་བཞག་གས་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ་ཡང་དག་པར་ན་སློབ་
དཔོན་སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱིས་བདུན་དང་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མོད་ཀྱི་ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་གསུམ་བཞོད་ནས་མེན་ཆེག་རང་ཉིད་ཐུན་ཅང་གི་རྗེས་སུ་
འབྲང་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞོད་པ་ནི་ད་ལྟ་བོད་དུ་
འགྱུར་བའི་དབྱ་མ་སྤྱང་བོའི་ནང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟར་བཀག་པ་མི་སྣང་མ་ལེ་འུའི་
མིང་འདོགས་ཀྱང་དེ་འབྲ་མི་འདུག་གོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་མེན་ཆེག་གི་མིང་ལ་
འཕང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་རྫོགས་གསལ་ལ་ཟེར་བ་འདུག་པས་ན་རིག་པའི་རལ་གྱི་དྲི་
མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དགུར་འདོད་མཁན་རྫོགས་གསལ་དུ་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ་
རྫོགས་གསལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་ཞིང་། དགུར་ཡང་དག་བདེན་པ་འདོད་ལ་དེ་རྒྱ་གར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྫོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྫོགས་བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་
ཡི། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་སྐྱུར་ན། །རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་
དགུར་འདོད་ལ་སྤྱབ་བྱེད་མེད། །རྫོགས་བརྒྱད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་
ཤེས་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདུས་
བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་
རྫོགས་བརྒྱད་དུ་མི་འདུ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་གཟུགས་དང་
ལྡན་མིན་ཡིན་ན་དམིགས་བྱེད་དུ་འགལ་ཞིང་སེམས་བྱུང་ཡང་མིན་ལ་སེམས་སུ་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྫོགས་བརྒྱད་དུ་མི་འདུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ལྷང་

༡ བཞག་པོ་ན་ལྟ། ལྟངས་

རིགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་སོ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ལ་དེ་དག་གི་
གཞུང་ལ་ཚད་མར་གྱུར་བ་སློབ་རྩལ་རང་དང་ཡང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དང་
ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་བར་བཤམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྲ་
བ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་ལེ་ཏུ་གསུམ་པའོ། ། །།

༄ བཞི་བ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་"གཅིག་ཏུ་"འདོད་པ་དགག་པ་ལ།

ཚོགས་སྡེ་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་སོ་ནི། ཡིད་ཤེས་
གཅིག་ཉིད་དབང་དུ་གཤི། རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཆེ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ། །བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། །གཅིག་ཕྱར་གསུངས་དང་རྣམ་ཤེས་དུ་ག། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུངས་
ཕྱིར། །ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་ལོ། །འདི་བྱང་སེམས་གཅིག་ཕྱར་སྐྱེ་བའི་
འདོད་སྦྱར་དུ་བཤམ་དོ། །

དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་ལས། དེར་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཕྱར་རྒྱ། །གདུལ་བར་
དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེའི་བཤམ་པའོ། །ཞེས་གཅིག་ཕྱར་རྒྱ་
ཞེས་སེམས་དེ་གཅིག་ཕྱར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚོགས་དུ་གཞི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་གཞི་ཡུལ་ནི་
ཡིད་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་

༡ ཞོལ། ༥༧བ་༣ན། བཀྲ། ༥༧བ་༣ན། བཞི་བུ

“ཤེས་¹་གཅིག་ཉིད་རྟོན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཁང་བ་བྱ་ག་མང་པོ་ཡོད་པ་དུ་མར་མེ་གཅིག་བཞེགས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྐྱེད་པར། ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོན་དེ་དང་དེ་ནས་”འབྲུང་ན་²་དེ་དང་དེའི་མིང་འཕྲོ་བ་སྟེ། སེམས་པ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ལོ་སྟེ། རྟོན་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲུང་བ་”ལ་³་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་སྟེ་སྐྱ་དང་བ་འབྲུང་སྟེ། དེ་དོན་ཅུས་དུ་སྐྱ་དང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱར་བའི་སྲིར་དོ། །གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ན་⁴་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྲིར་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལུས་ལ་”སྐྱར་བ་”བཞིན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རེག་བྱ་ལ་འཛིན་པར་སྐྱར་བའང་འབྲུང་དོ། །

འདིར་ཚིགས་སྟེ་བཅད་པ། གང་ཞེག་ལུས་མེད་སྟུག་གནས་ཤིང་། རིང་དུ་འགོ་ལ་གཅིག་བྱ་རྒྱ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཐེངས་བཤད་དོ། །ཡང་དབང་པོ་སྐྱ་སོ་འདི་དག་གི་སྲོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྲོད་སྟེ་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་”སྲོན་”པའོ། །ཞེས་རི་རྒྱན་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་

1 བཞ། ༥༤ནྟེན། ཤེས
 2 རྒྱ། ༤༡བ་3ན། འབྲུག་གཞི
 3 རྒྱ། ༤༡བ་3ན། རྟེ ༥ 3ན༥ན། ན
 4 རྒྱ། ༤༡བ་3ན། རྟེ ༥ 3ན༥ན། ནི་ ཡོད།
 5 རྒྱ། ༤༡བ་3ན། གནས་པ
 6 རོལ། ༥༥ནྟེན། རྟོག

ཞེས་ངེ་སྐད་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྤང་བ་
ཡང་འགྲུང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཡིད་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་སོ་
གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་སོ་རྣམས་ལྟས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དབང་སོ་དེ་དག་ལ་ཐན་པ་དང་
གཞོན་པ་གཞིན་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡིད་ཤེས་ལྟས་ལ་གནས་པས་དེའི་
སྤོང་བ་ལྟས་ཀྱི་འང་ཡིན་ཞིང་ལྟས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རེག་བྱ་སྟེ་ཡང་སོགས་
ལ་འཇིན་པར་ཡང་སྤང་ཞེས་པའོ། །

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤང་ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་ཅམ་དུ་སྤང་
ཞིང་རིག་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་ལ་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྤང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་
པས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་འགྲུང་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་
པའི་དོན་ནོ། །ཁྱེད་པ་གཉིས་པར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་པའི་
དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གསུང་བ་ནི། ལུང་དོན་གཞན་དུ་བྱས་སྤྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་
གིས་ཀྱང་སྒྲོག་གྲུང་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་འཇིན་འགྲུང་སྤྱིར། །ཚོགས་གཅིག་
འདོད་པ་ཐུན་སྦྲུལ་ལོ། །རེ་ཞིག་ལྟར་ལས་རྣམས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར་
གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ཤིང་དབང་སོ་སྟེ་ལྟོད་ལྟལ་ལ་
ཡིད་རྒྱ་བ་དང་ཡིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཇིན་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་དབང་ཤེས་ལྟལ་ལ་

༡ ཇོ་ལ། ༤༥ན་ལྟ། ཏུ་ཡོད།
༢ ཇོ་ལ། ༤༥ན་ལྟ། གཞན་སྟེ། ༤༥ན་ལྟ། བཞིན།
༣ ཇོ་ལ། ༤༥ན་ལྟ། ཇོ་ལ། ༤༥ན་ལྟ། རིགས།
༤ ཇོ་ལ། ༤༥ན་ལྟ། རྟོགས།

འདྲུག་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལྷུལ་ལ་མི་འཛོལ་བར་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཚོགས་བྱུག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
གསུངས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་དུ་གཞག་ཏུ་མེད་
པས་དེར་བཤད་ཀྱིས་ཡིད་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་མ་
ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །

རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོག་
གྱུར་ཉགས་ལས་དཔོག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་འཛིན་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་
ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་
དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྲིད་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཅམ་དུ་སྤང་བ་དང་ཞེན་ཅིང་
རྟོག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་མ་བཟོད་དམ་ཞེན། ཆ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྗེས་གཅིག་
དུ་ཡང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འདི་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་དངོས་སུ་མ་བཞག་ཀྱང་
ཚོགས་བརྒྱད་བསྐྱབ་པ་ཉིད་འདི་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་སྐྱུར་དུ་འདིའི་འགྲེལ་
པར་མ་བཞག་མོད་འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་གི་གཞུགས་སུ་འདོད་
པ་བཞག་པ་འདིའི་ཡང་དགག་པའོ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལས་གྲངས་མང་བ་དང་ཉུང་
བར་སྐྱེ་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་
ཀྱིས། །ལྱུབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་སྲིད། །གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ལུས་
པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཟབ་
མོ་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་

གྲིས་ཚོགས་བརྒྱད་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་
ཆེར་འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་
ལུང་འདོད་པ་དགག་བ་སྟེ་ལེ་ལུ་བཞེ་བའོ། ། །།

༄ གཞན་གྱི་ངལ་བརྒྱས་འབད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་དཀའི་གནས། །རི་བཞིན་
རྩོགས་མ་རྣམས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་གནས། །སྐྱེ་མཆེད་གཞུང་དང་དེ་འབྲེལ་
དགོངས་བ་རི་ལྟ་བཞིན། །ལྷ་མའི་རིན་གྲིས་ངས་འདིར་མ་འདྲེས་རྩོགས་པར་
བཀོད། །ལན་མང་ཐོས་པས་ཚིག་ཅམ་ཤེས་གྱུར་ཅིང་། །འདོད་པ་རིམ་པས་ཁ་ཉོན་
བྱང་བ་ཅན། །ཡི་གེ་ཅམ་གྲིས་ཚོག་པར་འདྲིན་པ་ཡི། །མཁས་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་
རྣམས་མགུ་དཀའ་མོད། །སྤུབ་པའི་གསུང་དང་ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་
འབྲེད་ལ་གཞན་རིང་མི་འདྲིན་ཅིང་། །སྤུན་སྤུལ་བརྟེན་ཡིས་སློབ་གྲོས་མ་དུགས་
པའི། །མཁས་པས་མཁས་པའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
ཡི། །རྣམ་རིག་གཞུང་ལ་སྤྱངས་གྱུར་བ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་འདི། །གསུ་སློབ་
རིགས་དང་མི་རིགས་དབྱེད། །གལ་ཉེ་རིགས་པ་ལྟ་ན་"སྒྲུང་"། །སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་ལ་བདག་
འདྲའི་སློབ། །འཇུག་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཅི་སྟེ་མིན་ན་གཞན་དུ་གྲིས། །དེ་ལས་
ཐོབ་པའི་རབ་དཀར་དགོ་བ་འདི། །འདི་དང་སྤྱི་མ་ཀུན་ཏུ་མི་བདག་ཉེར། །གཉེར་ཆེན་
ལུས་བཞེན་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་དག། །དག་དང་མ་དག་འགྲོ་ལ་སློབ་གྱུར་ཅིག།
གཞན་ཡང་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤོམ་བཅོམ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
དང་། །སྤུབ་པའི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་འཇུང་བ་དང་། །ཀུན་ལ་བཟོན་བཞེན་ཁེངས་དང་

༡ ལྷ། ༤ རྣམ་ལྷོ་ལོངས་

བཅས་གྲུང་ཅིག །

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁའ་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་དབག་ཏུ་མེད་པ་
མངའ་བས་གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་ལས་འདས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་
གྱི་སྤྲད་ཏུ་མཚན་ནས་སློམ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་རུལ་སྤྲི་བོས་
ལེན་ཅིང་ཆེ་རབས་དུ་མར་ཚོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྐྱུན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་པལ་མོ་ཆེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སྤྲུལ་ཅིང་ཐུབ་
པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འགྲུང་བ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
ཤེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་སྐྱུན་ཆེན་པོ་དེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློབ་གྲོས་
ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་གྲུས་པས་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ཕྱོགས་དེའི་དོན་ལ་
སློབ་འཇུག་པ་ཅུང་ཞིག་སད་པ་ཤར་མདོ་སྤྲད་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་
པས་མཁས་ལ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་བ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། གངས་
རིའི་ཁྲོད་པ་ནམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གདན་དཔལ་སྤྲན་ས་སྤྱིའི་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོར་རྒྱུར་བ་
འདིས་བསྐྱུན་པ་དང་སེམས་ཅན་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མན་ཐོགས་པར་གྲུང་ཅིག །

སྤྱི་ལྟོ། རྒྱལ་བསྐྱུན་པད་ཚལ་བན་བདེའི་བྱི་བསྐྱུང་ཅན། །བཤད་སྐྱབ་འདབ་
རྒྱས་ནམ་གྲོལ་རྒྱུད་ཅིའི་བརྟུང་། །འགྲོ་ཀུན་སྤོད་ཕྱིར་སྐྱུ་འབྲུམ་གྲུམས་བ་གྲིང་། །ཚོས་
སྡེ་ཆེ་ནས་ཚོས་སྤྲིན་ཆར་འདི་སྟེལ། །སུ་མ་མཁྲའི།

པར་ཡུང་སྟོན་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་ད་ལ་འབབ་སྐྱེད། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི
དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་ཕོ་སྐོར་སྤྲེལ་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཚོར་བྱའི་མཚོར་ལ་དབང་འབྱེད་ཤོག། །

ཅེས་འཇོ་མ་གླིང་ཡངས་པའི་ཚོན་པ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་
ལྷུ་མེད་འེའི་རིང་ལུགས་སྐོ་རྒྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཇུག་ལུག་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བད་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འཇུག་གར་ལའང་སྐྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལྷུ་འེ་
དགེ་སྐོར་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྐོ་བཟང་བསྟན་འཇིག་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། ། །